

Ontwerpbesluit

Tijdsafhankelijke transporttarieven voor aangeslotenen met een grote aansluiting op de distributiesystemen voor elektriciteit

Ons kenmerk : ACM/UIT/674739
Zaaknummer : ACM/26/200254
Datum : 8 oktober 2026

Dit document bevat het ontwerpbesluit tijdsafhankelijke tarieven voor aangeslotenen met een grote aansluiting op de distributiesystemen voor elektriciteit, dat ter consultatie wordt voorgelegd van 8 oktober 2026 tot en met 18 november 2026. Belanghebbenden hebben daarmee zes weken de tijd om hun zienswijze op het ontwerpbesluit schriftelijk (via de post of de mail) of mondeling in te dienen.

Stuur uw schriftelijke zienswijze naar: Autoriteit Consument en Markt, Directie Energie, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag of naar ACM-post@acm.nl. Vergeet daarbij niet het bovengenoemde zaaknummer ACM/26/200254 te vermelden. Uw zienswijze zal door de ACM worden betrokken bij het opstellen van het definitieve codebesluit en met het besluit worden gepubliceerd op de website van de ACM, zodat eenieder er kennis van kan nemen. In beginsel kan er dus geen vertrouwelijke informatie worden overgelegd. Indien u toch bepaalde informatie uit de zienswijze vertrouwelijk wenst te houden, zult u een openbare en een vertrouwelijke versie moeten overleggen. Geeft u bij de vertrouwelijke versie aan welke onderdelen daarvan vertrouwelijk zijn en motiveer dat op grond van de Wet open overheid. De ACM zal zich dan buigen over uw verzoek en daar op grond van de Awb een besluit over nemen. Dit kan inhouden dat uw verzoek niet wordt gehonoreerd. In dat geval krijgt u de gelegenheid om de zienswijze geheel of gedeeltelijk in te trekken.

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt van [datum ondertekening], kenmerk ACM/UIT/674739 tot wijziging van de methoden en voorwaarden als bedoeld in artikel 3.119 van de Energiewet betreffende tijdsafhankelijke transporttarieven voor aangesloten met een grote aansluiting op de distributiesystemen voor elektriciteit

De Autoriteit Consument en Markt,

Gelet op artikel 3.121 van de Energiewet;

Besluit tot goedkeuring van het op 13 maart 2026 ontvangen voorstel van de gezamenlijke systeembeheerders tot wijziging van de methoden en voorwaarden betreffende tijdsafhankelijke transporttarieven voor aangesloten met een grote aansluiting op de distributiesystemen voor elektriciteit.

Als gevolg van deze goedkeuring, wijzigt de Tarievencode elektriciteit 2026 en de Begrippencode elektriciteit 2026.

ARTIKEL I

De Tarievencode elektriciteit 2026 wordt gewijzigd als volgt:

A

In artikel 3.3, onderdeel a, wordt 'artikel 3.7, derde lid' vervangen door 'artikel 3.7, tweede lid'.

B

Artikel 3.9 wordt gewijzigd als volgt:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. De tariefdragers voor het TAVT voor verbruikers in de tariefcategorieën, bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, onderdelen a, b, c en d, zijn voor afname:

- a. $kW_{\text{gecontracteerd}}$ voor gecontracteerd transportvermogen voor afname ter dekking van 50% van de kosten die met toepassing van artikel 3.7, tweede lid, worden toegerekend aan de in die tariefcategorieën genoemde systeemvlakken;
- b. $kW_{\text{maxgewogen}}$ per maand ter dekking van 50% van de kosten die met toepassing van artikel 3.7, tweede lid, worden toegerekend aan de in die tariefcategorieën genoemde systeemvlakken.

2. Het tweede lid komt te luiden:

2. De tariefdragers voor het TAVT voor verbruikers met een bedrijfstijd (totaal aantal afgenomen kWh's per jaar / maximaal afgenomen vermogen per jaar) van maximaal 600 uur in de tariefcategorieën, bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, onderdelen a, b, c en d, zijn voor afname:

- a. $0,5 * kW_{\text{gecontracteerd}}$ voor gecontracteerd transportvermogen voor afname;
- b. $kW_{\text{maxgewogen}}$ per week waarvoor het tarief gelijk is aan $18/52 * kW_{\text{maxgewogen}}$ per maand.

3. In het derde lid wordt 'als bedoeld in het tweede lid, onderdeel a, subonderdeel 2° en het tweede lid, onderdeel b, subonderdeel 2°' vervangen door 'als bedoeld in het tweede lid, onderdeel b,'.

4. In het vierde lid wordt 'artikel 3.7, derde lid' vervangen door 'artikel 3.7, tweede lid'.

5. Het vijfde lid vervalt, onder vernummering van het zesde en zevende lid tot vijfde en zesde lid.

6. In het vijfde lid (nieuw), onderdeel a, wordt 'het eerste lid, onderdeel a, eerste subonderdeel' vervangen door 'het eerste lid, onderdeel a'.

7. In het vijfde lid (nieuw), onderdeel b, wordt 'het eerste lid, onderdeel a, tweede subonderdeel' vervangen door 'het eerste lid, onderdeel b'.

8. In het zesde lid (nieuw) wordt 'eerste lid, onderdelen a en b, beide subonderdeel 1°', en het tweede lid, onderdelen a en b, beide subonderdeel 1°' vervangen door 'eerste lid, onderdeel a, en het tweede lid, onderdeel a'.

C

Artikel 3.10 wordt gewijzigd als volgt:

1. In het eerste en tweede lid wordt 'artikel 3.7, derde lid' viermaal vervangen door 'artikel 3.7, tweede lid'.
2. In het eerste lid, onderdeel b, en het tweede lid, onderdeel b, wordt ' $kW_{\max}$ ' tweemaal vervangen door ' $kW_{\max\text{gewogen}}$ '.
3. In het eerste lid, onderdeel c, en het tweede lid, onderdeel c, wordt 'kWh' tweemaal vervangen door ' $kWh_{\text{tijdsafhankelijk}}$ '.

D

Artikel 3.11 wordt gewijzigd als volgt:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. De tariefdragers voor het TAVT voor verbruikers in de tariefcategorieën, als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, onderdelen g en h, zijn voor afname:

a. voor verbruikers met een aansluiting met een doorlaatwaarde groter dan 3x80A:

1° $kW_{\text{gecontracteerd}}$ voor gecontracteerd transportvermogen voor afname, ter dekking van 16% van de kosten die met toepassing van artikel 3.7, tweede lid, aan deze verbruikers worden toegerekend;

2° $kWh_{\text{tijdsafhankelijk}}$ ter dekking van 84% van de kosten die met toepassing van artikel 3.7, tweede lid, aan deze verbruikers worden toegerekend.

b. voor verbruikers met een aansluiting met een doorlaatwaarde kleiner dan of gelijk aan 3x80A:

1° rekencapaciteit (kW) gebaseerd op de doorlaatwaarde van de aansluiting, ter dekking van 100% van de kosten die met toepassing van artikel 3.7, tweede lid, aan deze verbruikers worden toegerekend.

2. Het tweede lid vervalt, onder vernummering van het derde lid tot tweede lid.

E

Na artikel 3.11 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 3.11a

1. De $kW_{\max\text{gewogen}}$ wordt bepaald door elke kwartierwaarde van de $kW_{\max}$ te vermenigvuldigen met de wegingsfactor van het desbetreffende moment van afname, overeenkomstig bijlage 5, eerste en vierde lid, en van de resulterende reeks de hoogste waarde van een maand of, indien overeenkomstig artikel 3.9, tweede lid, een bedrijfstijd geldt van maximaal 600 uur, een week te nemen.

2. De tariefdrager $kWh_{\text{tijdsafhankelijk}}$ voor aangesloten met een grote aansluiting in de tariefcategorieën, bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, onderdelen e, f, g en h, bestaat uit vijf tariefniveaus die zich onderling verhouden volgens de wegingsfactoren behorend bij de wegingsfactorcategorieën opgenomen in de tabel in bijlage 5, derde lid, waarbij het moment van afname volgens de tabel in bijlage 5, vierde lid, bepaalt welk van de wegingsfactorcategorieën van toepassing is.

3. De $kWh_{\text{tijdsafhankelijk}}$ volumes voor aangesloten met een grote aansluiting in de tariefcategorieën, bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, onderdelen e, f, g en h, worden per wegingsfactorcategorie bepaald door de vastgestelde kwartierwaarden van de kWh te verdelen over de wegingsfactorcategorieën, overeenkomstig bijlage 5, derde lid, op basis van het moment van afname, overeenkomstig bijlage 5, vierde lid.

4. Voor aangeslotenen met een grote aansluiting in de tariefcategorieën, bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, onderdelen e, f, g en h, wordt het tarief voor kWh_{tijdsafhankelijk} behorende bij de wegingsfactorcategorie 5 uit de tabel in bijlage 5, derde lid, berekend door:

- a. per wegingsfactorcategorie de bijbehorende wegingsfactor, conform bijlage 5, derde lid, te vermenigvuldigen met de in het derde lid bepaalde volumes,
- b. van de resulterende reeks in onderdeel a de som te nemen, en
- c. de kosten, die met toepassing van artikel 3.7, tweede lid, worden toegerekend aan de in die tariefcategorieën genoemde systeemvlakken, te delen door het resultaat van de som in onderdeel b.

5. De tarieven voor kWh_{tijdsafhankelijk} behorende bij de overige wegingsfactorcategorieën uit de tabel in bijlage 5, derde lid, worden berekend door het tarief behorende bij de wegingsfactorcategorie 5, overeenkomstig het vierde lid, te vermenigvuldigen met de bijbehorende wegingsfactor uit de tabel in bijlage 5, derde lid.

6. Alle wegingsfactoren bedoeld in bijlage 5, derde lid, worden voor een distributiesysteembeheerder op 1,00 gesteld indien volgens de meetgegevens van het meest recente, volledige kalenderjaar van die distributiesysteembeheerder ten minste 60% van het jaarlijkse kWh-volume wordt afgenomen in de uren waarvoor wegingsfactorcategorieën 1 en 2, bedoeld in bijlage 5, derde lid, gelden volgens de tabel in bijlage 5, vierde lid.

F

Artikel 3.13 vervalt.

G

Artikel 3.14 wordt gewijzigd als volgt:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. In afwijking van artikel 3.9, eerste tot en met vierde lid, artikel 3.10, eerste en tweede lid, en artikel 3.11, eerste lid, onderdeel a, zijn de tariefdragers voor het TAVT voor verbruikers die overeenkomstig artikel 7.5 van de Systeemcode elektriciteit 2026 een aansluit- en transportovereenkomst zijn overeengekomen met een variabel recht op transport van elektriciteit:

- a. voor verbruikers in de tariefcategorieën, genoemd in artikel 3.8, eerste lid, onderdelen a, b, c en d, kW_{maxgewogen} per maand waarvoor het tarief gelijk is aan 100% van het tarief, bedoeld in artikel 3.9, eerste lid, onderdeel b;
- b. voor verbruikers in de tariefcategorieën, genoemd in artikel 3.8, eerste lid, onderdelen a, b, c en d, met een bedrijfstijd van maximaal 600 uur, kW_{maxgewogen} per week waarvoor het tarief gelijk is aan 100% van het tarief, bedoeld in artikel 3.9, tweede lid, onderdeel b;
- c. voor verbruikers in de tariefcategorie, genoemd in artikel 3.8, eerste lid, onderdeel e, kW_{maxgewogen} per maand waarvoor het tarief gelijk is aan 100% van het tarief, bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, onderdeel b, en kWh_{tijdsafhankelijk} waarvoor het tarief gelijk is aan 100% van het tarief, bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c;
- d. voor verbruikers in de tariefcategorie, genoemd in artikel 3.8, eerste lid, onderdeel f, kW_{maxgewogen} per maand waarvoor het tarief gelijk is aan 100% van het tarief, bedoeld in artikel 3.10, tweede lid, onderdeel b, en kWh_{tijdsafhankelijk} waarvoor het tarief gelijk is aan 100% van het tarief, bedoeld in artikel 3.10, tweede lid, onderdeel c;
- e. voor verbruikers in de tariefcategorie, genoemd in artikel 3.8, eerste lid, onderdeel g, met een aansluiting met een doorlaatwaarde groter dan 3x80A, kWh_{tijdsafhankelijk} waarvoor het tarief gelijk is aan 100% van het tarief, bedoeld in artikel 3.11, eerste lid, onderdeel a, subonderdeel 2°.

2. In het tweede lid, onderdeel a, wordt 'het eerste lid, onderdeel b, subonderdeel 2°' vervangen door 'artikel 3.9, eerste lid, onderdeel b'.

3. In het tweede lid, onderdeel b, wordt 'artikel het tweede lid, onderdeel b, subonderdeel 2°' vervangen door 'artikel 3.9, tweede lid, onderdeel b'.

4. In het derde lid wordt 'kW_{max}' driemaal vervangen door 'kW_{maxgewogen}'.
5. In het derde lid wordt 'kWh' tweemaal vervangen door 'kWh_{tijdsafhankelijk}'.
6. In het derde lid wordt 'artikel 3.9, eerste lid, onderdeel b, subonderdeel 1°' tweemaal vervangen door 'artikel 3.9, eerste lid, onderdeel a'.
7. In het derde lid wordt 'artikel 3.9, eerste lid, onderdeel b, subonderdeel 2°' tweemaal vervangen door 'artikel 3.9, eerste lid, onderdeel b'.
8. In het derde lid, onderdeel c, wordt 'eerste lid respectievelijk tweede lid' tweemaal vervangen door 'eerste respectievelijk tweede lid'.

H

Artikel 3.15, eerste lid, wordt gewijzigd als volgt:

1. In onderdeel b vervalt 'de component kW_{max} of'.
2. In onderdeel c wordt 'kWh' vervangen door 'kWh_{tijdsafhankelijk}'.

I

Bijlage 5 wordt gewijzigd als volgt:

1. Het opschrift komt te luiden:

Bijlage 5 bij artikel 3.11a, eerste tot en met het zesde lid: wegingsfactoren voor kW_{maxgewogen} en kWh_{tijdsafhankelijk}

2. Er worden twee leden toegevoegd, luidende:

3. Wegingsfactorcategorieën kW_{maxgewogen} en kWh_{tijdsafhankelijk} voor aangeslotenen met een grote aansluiting op een distributiesysteem voor elektriciteit

Wegingsfactorcategorie	Wegingsfactor
1	0,10
2	0,25
3	0,58
4	0,82
5	1,00

4. Onderstaande tabellen tonen de wegingsfactoren voor aangeslotenen met een grote aansluiting op het distributiesysteem

Schema voor werkdagen

Uur Maand	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,82	1,00	1,00	0,82	0,82	0,58	0,58	0,58	0,82	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	0,82	0,82
2	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,82	1,00	1,00	0,82	0,82	0,58	0,58	0,58	0,82	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	0,82	0,82
3	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,58	0,58	0,58	0,82	0,82	0,82	0,82	0,82
4	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,58	0,58	0,58	0,82	0,82	0,82	0,82	0,82
5	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,25	0,25	0,25	0,25	0,10	0,10	0,25	0,25	0,25	0,25	0,58	0,58	0,82	0,82	0,82
6	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,25	0,25	0,25	0,25	0,10	0,10	0,25	0,25	0,25	0,25	0,58	0,58	0,82	0,82	0,82
7	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,25	0,25	0,25	0,25	0,10	0,10	0,25	0,25	0,25	0,25	0,58	0,58	0,82	0,82	0,82
8	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,25	0,25	0,25	0,25	0,10	0,10	0,25	0,25	0,25	0,25	0,58	0,58	0,82	0,82	0,82
9	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,58	0,58	0,58	0,82	0,82	0,82	0,82	0,82
10	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,58	0,58	0,58	0,82	0,82	0,82	0,82	0,82
11	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,82	1,00	1,00	0,82	0,82	0,58	0,58	0,58	0,82	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	0,82	0,82
12	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,82	1,00	1,00	0,82	0,82	0,58	0,58	0,58	0,82	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	0,82	0,82

Schema voor niet-werkdagen

Uur Maand	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,82	0,82	0,82	0,82	0,58	0,58	0,58
2	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,82	0,82	0,82	0,82	0,58	0,58	0,58
3	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,25	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,25	0,25	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58
4	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,25	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,25	0,25	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58
5	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,25	0,25	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,25	0,25	0,58	0,58	0,58	0,58
6	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,25	0,25	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,25	0,25	0,58	0,58	0,58	0,58
7	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,25	0,25	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,25	0,25	0,58	0,58	0,58	0,58
8	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,25	0,25	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,25	0,25	0,58	0,58	0,58	0,58
9	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,25	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,25	0,25	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58
10	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,25	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,25	0,25	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58
11	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,82	0,82	0,82	0,82	0,58	0,58	0,58	0,58
12	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,82	0,82	0,82	0,82	0,58	0,58	0,58	0,58

J

In het opschrift van bijlage 6 wordt 'artikel 3.11, derde lid' vervangen door 'artikel 3.11, tweede lid'.

ARTIKEL II

De Begrippencode elektriciteit 2026 wordt gewijzigd als volgt:

In artikel 2 wordt op alfabetische volgorde het volgende begrip ingevoegd:

*kWh*_{tijdsafhankelijk}: tariefdrager op basis van het gemeten afgenomen volume aan elektriciteit in kWh, onderscheiden naar verschillende tariefniveaus en volumes afhankelijk van het moment van afname.

ARTIKEL III

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 2028.

Dit besluit zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage,

Datum:

Hoogachtend,

Autoriteit Consument en Markt,
 namens deze,

drs. M.R. Leijten
 Bestuurslid

Als u belanghebbende bent, kunt u beroep instellen tegen dit besluit. Stuur uw gemotiveerde beroepschrift naar het College van Beroep voor het bedrijfsleven, postbus 20021, 2500 EA Den Haag. Dit moet u doen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit bekend is gemaakt. Meer informatie over de beroepsprocedure vindt u op www.rechtspraak.nl. U kunt ook digitaal beroep instellen, via www.rechtspraak.nl. Daarvoor moet u beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden. Dient u te laat uw beroepschrift in, dan kan dit niet-ontvankelijk worden verklaard. Uw beroepschrift wordt dan niet inhoudelijk behandeld.

Het beroepschrift moet zijn ondertekend en moet ten minste de naam en het adres van de indiener, de dagtekening en een omschrijving van het besluit waartegen beroep wordt aangetekend. Ook moet het beroepschrift (uiteindelijk) de gronden van het beroep bevatten. De gronden van het beroep kunt u meteen aanleveren, maar u mag dit ook op een later moment doen.

Toelichting

1 Samenvatting

1. Steeds meer huishoudens en bedrijven schakelen over van fossiele brandstoffen naar duurzaam opgewekte elektriciteit. Als gevolg daarvan wordt het elektriciteitsnet steeds zwaarder belast en zit het net op piekmomenten op veel plekken vol. Het elektriciteitsnet moet daarom fors worden uitgebreid, maar netuitbreidingen vergen tijd en zijn kostbaar. Bovendien is er buiten de piekmomenten vaak nog wel ruimte op het net. De Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) werkt daarom aan een reeks maatregelen die slim netgebruik stimuleren, zoals slimme prikkels in de transporttarieven, de introductie van alternatieve transportrechten, en congestiemanagement. Dit kan op de korte termijn ruimte creëren om nieuwe netgebruikers aan te sluiten, en zorgt voor de lange termijn dat er minder investeringen nodig zijn waardoor de stijging van de netkosten wordt afgeremd.
2. Met dit besluit introduceert de ACM tijdsafhankelijke transporttarieven voor aangesloten met een grote aansluiting (hierna: grote aangesloten met een aansluiting met een doorlaatwaarde groter dan 3x80 ampère. Grote aangesloten met een aansluiting met een doorlaatwaarde groter dan 3x80 ampère betalen transporttarieven op basis van hun piekvermogen en afhankelijk van het netvlak ook de hoeveelheid afgenomen elektriciteit. Deze tarieven waren tot nu toe niet tijdsafhankelijk. Het maakte dus niet uit op welke momenten een grote aangesloten het net gebruikte. Met de introductie van tijdsafhankelijke tarieven wordt gebruik van het net op dalmomenten goedkoper. Op momenten van piekafname uit het net gaan grote aangesloten juist meer betalen.
3. Het doel van deze wijziging is enerzijds om de tarieven beter te laten aansluiten bij de kosten. Een aangesloten die veel bijdraagt aan de piek op het net, veroorzaakt meer kosten dan een aangesloten die dat minder doet. Immers, hoe hoger de piek, hoe meer de systeembeheerder moet investeren in de transportcapaciteit van het elektriciteitsnet. Anderzijds is het doel van de tijdsafhankelijke tarieven om grote aangesloten te stimuleren het net meer op dalmomenten te gaan gebruiken. Daardoor wordt het net beter benut en ontstaat er voor de korte termijn weer ruimte voor nieuwe aangesloten of voor verdere elektrificatie van bestaande aangesloten. Zo kan de energietransitie blijven doorgaan. Daarnaast zorgt een gelijkmatiger gebruik van het net er op de langere termijn voor dat er minder netuitbreidingen nodig zijn. Daardoor hoeven systeembeheerders minder te investeren, wat de betaalbaarheid van de energietransitie ten goede komt. De tijdsafhankelijke transporttarieven dragen op beide manieren bij aan de energietransitie.
4. Voor grote aangesloten op het transmissiesysteem van TenneT zijn tijdsafhankelijke tarieven in 2025 al ingevoerd.¹ Met dit besluit worden tijdsafhankelijke tarieven verder uitgerold naar grote aangesloten op het distributiesysteem. De ACM heeft op dit moment tevens een voorstel van de gezamenlijke systeembeheerders voor tijdsafhankelijke tarieven voor kleine aangesloten op het distributiesysteem in behandeling.² Zo wordt stapsgewijs gewerkt aan de invoering van tijdsafhankelijke tarieven voor alle netgebruikers.

2 Aanleiding en gevolgde procedure

5. Een transmissie- of distributiesysteembeheerder moet op grond van artikel 3.119 Energiewet bij de uitvoering van zijn wettelijke taken of verplichtingen methoden of voorwaarden toepassen die vooraf zijn goedgekeurd door de ACM. Met dit besluit beslist de ACM op grond van artikel 3.121 Energiewet over de goedkeuring van het voorstel van de gezamenlijke systeembeheerders

¹ Besluit van de ACM van 9 juli 2024, met het kenmerk ACM/UIT/622421, [Codebesluit tijdgebonden transporttarieven hoogspanningsnetten | ACM](#).

² Codewijzigingsvoorstel van Netbeheer Nederland van 1 mei 2026 met het kenmerk BR-2026 2242, [Voorstel codewijziging tijdsafhankelijke transporttarieven voor grootverbruikers | ACM](#).

verenigd in Netbeheer Nederland dat de ACM op 13 maart 2026 heeft ontvangen. Met dit voorstel willen de gezamenlijke systeembeheerders tijdsafhankelijke tarieven mogelijk maken voor grote aangesloten en op de distributiesystemen voor elektriciteit.

6. Op 24 april 2026 heeft de ACM naar aanleiding van het codewijzigingsvoorstel vragen gesteld aan de gezamenlijke systeembeheerders.³ De gezamenlijke systeembeheerders hebben deze vragen op 20 mei 2026 beantwoord.⁴ Daarnaast hebben zij op 3 juli 2026 en 19 augustus 2026 op verzoek van de ACM een aanpassing van de voorgestelde codetekst aangeleverd.⁵ In plaats van de tariefdrager kWh_{gewogen} introduceren zij de tariefdrager kWh_{tijdsafhankelijk}. Dit waarborgt dat grote aangesloten het afgenomen volume per tijdsblok op hun energierekening kunnen terugzien en dat de bewoording in deze codetekst overeenkomt met de bewoording in de codetekst voor aangesloten met een kleine aansluiting.
7. Op 20 maart 2026,⁶ 23 maart 2026,⁷ 7 april 2026,⁸ 11 april 2026,⁹ 15 april 2026,¹⁰ 21 april 2026,¹¹ 24 april 2026,¹² 16 juni 2026¹³ en 7 augustus 2026,¹⁴ hebben de gezamenlijke systeembeheerders op verzoek van de ACM de data en berekeningswijzen die gebruikt zijn bij het opstellen van het codewijzigingsvoorstel en een nadere toelichting op verschillende punten van de berekeningswijze die ten grondslag ligt aan het schema van wegingsfactoren aangeleverd.
8. Als onderdeel van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure heeft de ACM het ontwerpbesluit en de bijbehorende stukken ter inzage gelegd en gepubliceerd op haar internetpagina. De terinzagelegging is gemeld in de Staatscourant van 8 oktober 2026. De ACM heeft belanghebbenden in de gelegenheid gesteld om binnen zes weken hun zienswijzen op het ontwerp kenbaar te maken.
9. De ACM is van mening dat het voorstel geen technische voorschriften bevat zoals bedoeld in Richtlijn 2015/1535 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij. Om die reden zijn de voorwaarden in dit besluit niet in ontwerp ter notificatie aangeboden aan de Europese Commissie.

3 Beoordeling

3.1 Procedureel

10. De ACM constateert dat het voorstel¹⁵ op 12 februari 2026 in een overleg met representatieve organisaties is besproken. In het voorstel is een verslag opgenomen van dit overleg en de indieners hebben in het voorstel aangegeven welke gevolgtrekkingen zij hebben verbonden aan de zienswijzen die organisaties naar voren hebben gebracht. Naar het oordeel van de ACM voldoet het voorstel daarmee aan de vereisten uit artikel 3:120, tweede lid, van de Energiewet.

³ Document met het kenmerk ACM/UIT/674703.

⁴ Document met het kenmerk ACM/IN/1136206.

⁵ Document met het kenmerk ACM/IN/1136211 en document met zaaknummer ACM/24/193312 en het kenmerk ACM/IN/1144738.

⁶ Document met het kenmerk ACM/IN/1094773.

⁷ Document met het kenmerk ACM/IN/1094818.

⁸ Document met het kenmerk ACM/IN/1100081.

⁹ Document met het kenmerk ACM/IN/1101334.

¹⁰ Document met het kenmerk ACM/IN/1102908.

¹¹ Document met het kenmerk ACM/IN/1104778.

¹² Document met het kenmerk ACM/IN/1104778.

¹³ Document met het kenmerk ACM/IN/1121812.

¹⁴ Document met het kenmerk ACM/IN/1143094.

¹⁵ Codewijzigingsvoorstel van Netbeheer Nederland van 13 maart 2026 met het kenmerk BR-2026 2221, [Voorstel codewijziging tijdsafhankelijke transporttarieven voor grootverbruikers | ACM](#).

3.2 Inhoudelijk

11. De ACM beoordeelt of een voorstel tot wijziging van de methoden of voorwaarden voldoet aan de algemene beginselen en de belangen dient zoals genoemd in artikel 3.121, eerste lid, van de Energiewet. Daarnaast beoordeelt de ACM of het voorstel in overeenstemming is met de wet en met bindende EU-rechtshandelingen. Op grond van artikel 3.107, vierde lid, van de Energiewet behoren de tariefstructuren tot de methoden en voorwaarden als bedoeld in artikel 3.119 van de Energiewet.
12. In artikel 3.107, eerste lid, van de Energiewet en artikel 18, eerste lid, van de Elektriciteitsverordening zijn de uitgangspunten opgenomen aan welke criteria de tariefstructuren voor elektriciteit moet voldoen. De ACM heeft hieraan invulling gegeven door een kader op te stellen voor de tariefstructuur elektriciteit waarin zij deze uitgangspunten nader uitwerkt.¹⁶
 - a. Het eerste uitgangspunt is kostenreflectiviteit. In het kader van de tariefstructuren wordt hieronder verstaan dat de tarieven zo goed mogelijk overeenkomen met de kosten van het netgebruik.
 - b. Het tweede uitgangspunt is (het bevorderen van) systeemefficiëntie. Dat betekent dat er sprake is van een efficiënt ontwerp van het net en efficiëntie benutting waarvan. Daarvan is sprake als nu en in de toekomst zoveel mogelijk energie getransporteerd kan worden gegeven de capaciteit van het elektriciteitsnet, bijvoorbeeld door de belasting van het net te spreiden in de tijd.
 - c. Het derde uitgangspunt is transparantie. Dat houdt in dat netgebruikers goed geïnformeerd zijn over de tariefstructuur die van toepassing is op hun netgebruik en daarmee hun verwachte netkosten goed kunnen inschatten. Begrijpelijkheid en voorzienbaarheid zijn bepalend voor de mate van transparantie.
 - d. Het vierde uitgangspunt is non-discriminatie. Dat betekent dat alle bestaande en toekomstige aangeslotenen gelijk worden behandeld, tenzij er een objectieve rechtvaardiging is om hen verschillend te behandelen.

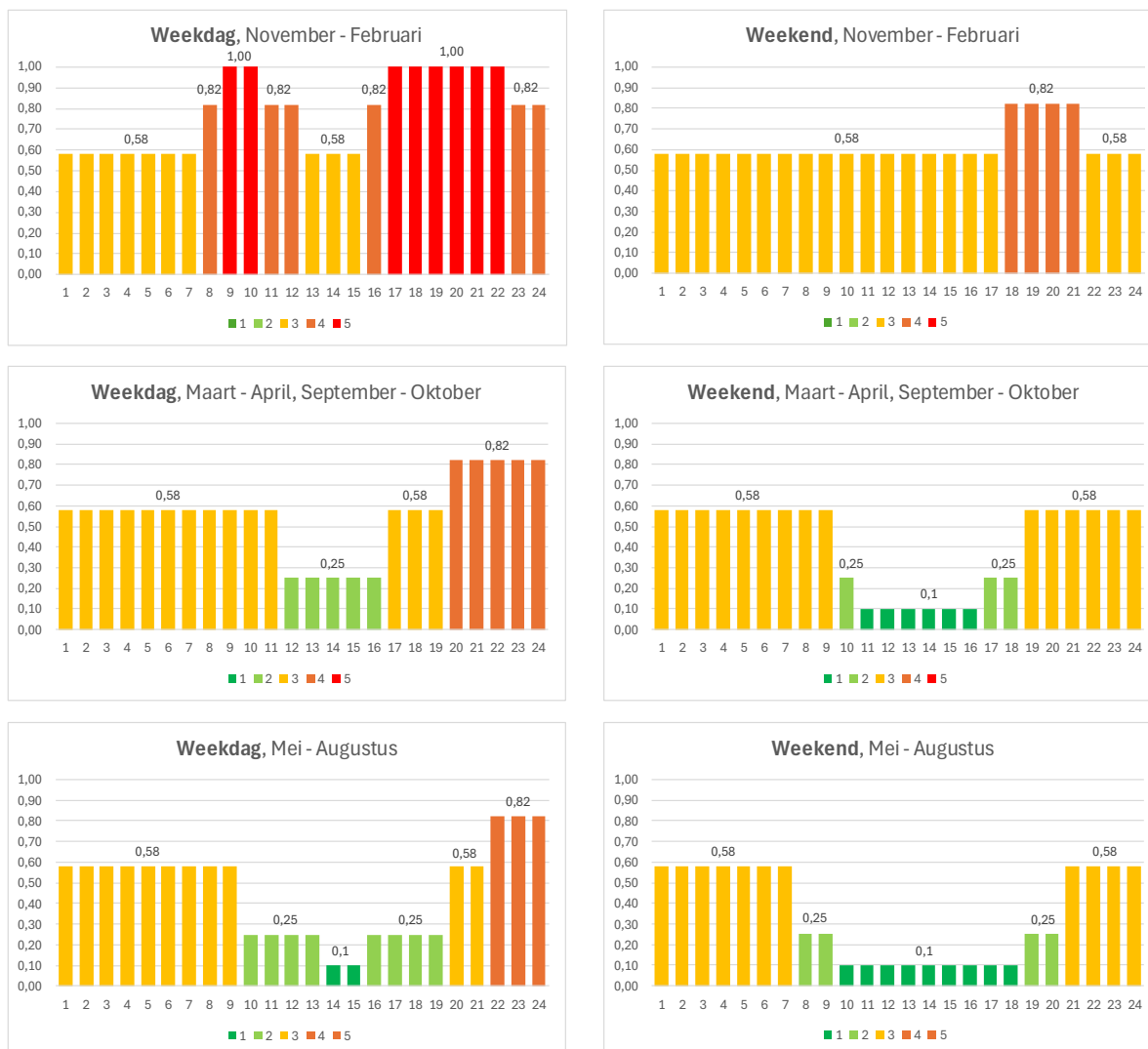
3.2.1 Codevoorstel op hoofdlijnen

13. De gezamenlijke systeembeheerders hebben een voorstel ingediend om tijdsafhankelijke transporttarieven te introduceren voor grote aangeslotenen op de distributiesystemen voor elektriciteit. Met tijdsafhankelijke tarieven worden grote aangeslotenen gestimuleerd om het elektriciteitsnet meer op de dalmomenten te gaan gebruiken. Het doel hiervan is dat het net minder wordt gebruikt tijdens momenten van piekafname en er hierdoor ruimte ontstaat om andere netgebruikers aan te sluiten. Een gelijkmatiger gebruik van het net zorgt op de lange termijn ook voor minder investeringen in netuitbreidingen.
14. Eerder zijn tijdsafhankelijke tarieven al ingevoerd voor grote aangeslotenen op het transmissiesysteem van TenneT. Op dit moment heeft de ACM ook een voorstel voor tijdsafhankelijke tarieven voor kleine aangeslotenen op de distributiesystemen in behandeling. Zo worden tijdsafhankelijke tarieven in drie stappen geïntroduceerd voor alle aangeslotenen die elektriciteit afnemen van het net.
15. De tijdsafhankelijke tarieven gelden, net als de huidige transporttarieven, voor gebruik van het net voor afname van elektriciteit. De tijdsafhankelijke tarieven zijn er daarom op gericht om de afnamepiek te verminderen. Voor invoeding van elektriciteit in het net betalen aangeslotenen op dit moment geen transporttarief. De ACM werkt in een separaat traject aan invoering van een transporttarief voor invoeding in het net, om daarmee ook invoeders prikkels te geven voor efficiënt netgebruik.¹⁷

¹⁶ Document van de ACM van 19 juli 2024 met het kenmerk ACM/UIT/625226, [Uitgangspunten voor de tariefstructuur elektriciteit | ACM](#).

¹⁷ [ACM: Geleidelijke introductie invoedingstarief moet bijdragen aan efficiënter gebruik elektriciteitsnet | ACM](#).

16. Grote aangeslotenen op de distributiesystemen betalen transporttarieven voor afname van elektriciteit uit het net op basis van hun gecontracteerde vermogen ($kW_{\text{gecontracteerd}}$), gerealiseerd piekvermogen per maand (kW_{max}) en (afhankelijk van het netvlak) de hoeveelheid afgenomen elektriciteit (kWh). Deze tarieven waren tot nu toe niet tijdsafhankelijk. Het maakte dus niet uit op welke momenten een grote aangeslotene het net gebruikte. Met de introductie van tijdsafhankelijke tarieven wordt gebruik van het net op dalmomenten goedkoper. Op piekmomenten wordt gebruik van het net juist duurder.
17. Het voorstel van de gezamenlijke systeembeheerders handhaaft de bestaande tariefdragers $kW_{\text{gecontracteerd}}$, kW_{max} en (afhankelijk van het netvlak) kWh. De tariefdrager $kW_{\text{gecontracteerd}}$ wordt niet tijdsafhankelijk, een aangeslotene blijft dus een vaste gecontracteerde transportcapaciteit houden en betaalt daarover het tarief voor $kW_{\text{gecontracteerd}}$.
18. Een grote aangeslotene betaalt het kW_{max} -tarief over de hoogste gemeten waarde voor het over de aansluiting getransporteerde vermogen per maand. Dit wordt per kwartier gemeten, het gaat dus om het kwartier met het hoogste gemiddelde vermogen over een kwartier (ook wel kwartierwaarden). Tot nu toe maakte het niet uit in welk kwartier een aangesloten de hoogste vermogenspiek van de maand realiseerde.
19. Het voorstel brengt daar verandering in en maakt de tariefdrager kW_{max} tijdsafhankelijk. Dit betekent dat per maand alle kwartierwaarden van een aangeslotene worden gewogen op basis van de maand en het uur van de betreffende kwartierwaarde. Een bepaald getransporteerd vermogen op een dalmoment weegt daardoor minder zwaar dan eenzelfde getransporteerd vermogen op een piekmoment. De hoogste gewogen kwartierwaarde in de maand telt, en over die piek betaalt de aangeslotene het kW_{max} -tarief.
20. Grote aangeslotenen die zijn aangesloten op midden- en laagspanning betalen tevens een tarief over hun afgenomen energie, gemeten in kWh. Het kWh-tarief wordt op basis van het voorstel ook tijdsafhankelijk. Op dalmomenten zal een lager kWh-tarief gaan gelden dan op piekmomenten. In totaal zal voor grote aangeslotenen 50 tot 75 procent van hun transporttarief (en in een paar specifieke gevallen 84 procent) tijdsafhankelijk worden.
21. Tijdsafhankelijke tarieven gelden al voor aangeslotenen bij TenneT. Ook daar is het tarief voor kW_{max} tijdsafhankelijk, en het tarief voor kW_{contract} niet. Aangeslotenen bij TenneT betalen geen kWh-tarief.
22. In onderstaande schema's in Figuur 1 is de tijdsblokindeling uit het voorstel van de gezamenlijke systeembeheerders weergegeven. Hieruit volgt voor iedere maand voor elk uur van de dag wat de verwachte gemiddelde netbelasting is. In de rode uren (met nummer 5) is de netbelasting gemiddeld genomen het hoogst. Kwartierwaarden in deze uren tellen daarom het zwaarst, en het kWh-tarief is in deze uren het hoogst. In de groene uren is de netbelasting gemiddeld genomen het laagst. Kwartierwaarden in deze uren tellen daarom het minst zwaar, en het kWh-tarief is in deze uren het laagst.
23. De tijdsblokindeling heeft een aparte indeling voor weekdays, en voor weekend- en officiële Nederlandse feestdagen (hierna: niet-werkdagen). De maanden zijn gegroepeerd per vier maanden; de wintermaanden (november tot februari), overgangsmaanden (maart/april en september/oktober), en zomermaanden (mei tot augustus).

Figuur 1 – Tijdsblokindeling voor werkdagen en weekenddagen

24. In het voorstel hebben de gezamenlijke systeembeheerders gekozen voor statische tarieven waarbij de indeling van de tijdsblokken wordt vastgelegd in de Tarievenscode elektriciteit 2026 (hierna: Tarievenscode). Dat betekent dat iedereen ruim voor de implementatie van de tijdsafhankelijke tarieven¹⁸ weet op welke momenten hoge en lage tarieven gelden, en dat dit voor langere tijd ongewijzigd blijft (totdat de codetekst weer gewijzigd wordt). Dit geeft grote aangesloten en de gelegenheid om te wennen aan de tijdsafhankelijke tarieven, op de tijdsafhankelijke tarieven in te spelen en waar nodig en mogelijk hun bedrijfsprocessen aan te passen voor de lange termijn.
25. De ACM oordeelt positief over het voorstel. Tijdsafhankelijke tarieven verhogen de kostenreflectiviteit van de tarieven, stimuleren efficiënt netgebruik, en zijn in overeenstemming met het beginsel van non-discriminatie. Eerder heeft de ACM al aangegeven voorstander te zijn van het verder uitrollen van tijdsafhankelijke tarieven op de distributiesystemen.¹⁹ Bovendien heeft ook de Europese Commissie recent voorgesteld de Elektriciteitsverordening²⁰ aan te passen en daarin op te nemen dat nettatarieven tijdsafhankelijke elementen dienen te bevatten.²¹

¹⁸ De beoogde datum van inwerkingtreding van dit besluit is 1 januari 2028.

¹⁹ Document van de ACM van 19 juli 2024 met het kenmerk ACM/UIT/625226, [Uitgangspunten voor de tariefstructuur elektriciteit | ACM](#).

²⁰ Verordening (EU) 2019/943 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de interne markt voor elektriciteit.

²¹ Proposal for amending Regulation (EU) 2019/943, as regards future-proofing electricity bills in the Union, through reducing system costs and fostering electrification and digitalisation.

In verschillende Europese lidstaten wordt ook al een vorm van tijdsafhankelijke tarieven gehanteerd.

26. Hierna licht de ACM het codevoorstel in meer detail toe en geeft zij haar inhoudelijke beoordeling.

3.2.2 Introductie tariefdragers $kW_{\text{maxgewogen}}$ en $kWh_{\text{tijdsafhankelijk}}$ op de distributiesystemen

27. Grote aangesloten op de distributiesystemen elektriciteit betalen transporttarieven op basis van hun gecontracteerde vermogen ($kW_{\text{gecontracteerd}}$), gerealiseerd piekvermogen (kW_{max}) en (afhankelijk van het netvlak) de hoeveelheid afgenomen elektriciteit (kWh). In het codevoorstel stellen de gezamenlijke systeembeheerders voor om de tariefdragers kW_{max} en kWh voor grote aangesloten op de distributiesystemen tijdsafhankelijk te maken. Hiermee wordt de tariefdrager kW_{max} vervangen door $kW_{\text{maxgewogen}}$, en de tariefdrager kWh door $kWh_{\text{tijdsafhankelijk}}$.
28. De tariefdrager $kW_{\text{maxgewogen}}$ werkt als volgt. Alle gemeten kwartierwaarden van een aangeslotene worden gewogen op basis van hoe druk het is op het elektriciteitsnet. Een bepaald getransporteerd vermogen tijdens een dalmoment weegt minder zwaar dan eenzelfde vermogen op een druk moment. De hoogste gewogen kwartierwaarde in de maand telt, en over die piek betaalt de aangeslotene het $kW_{\text{maxgewogen}}$ -tarief.
29. Voor $kWh_{\text{tijdsafhankelijk}}$ gaan vijf verschillende tarieven gelden, afhankelijk van het moment van afname van de kWh 's. Op dalmomenten op het net geldt een lager kWh -tarief en op piekmomenten geldt een hoger tarief.
30. Afhankelijk van het uur en de maand van het netgebruik is een bepaalde wegingsfactor van toepassing, dit is weergegeven in een schema van wegingsfactoren. Deze wegingsfactoren worden gebruikt om de kwartierwaarden te wegen en de $kW_{\text{maxgewogen}}$ te bepalen. De wegingsfactoren bepalen ook de hoogte van de verschillende kWh -tarieven. Voor de twee nieuwe tariefdragers zijn dus dezelfde wegingsfactoren van toepassing. Paragraaf 3.2.3 gaat verder in op de totstandkoming en werking van het schema van wegingsfactoren.
31. In het voorstel van de gezamenlijke systeembeheerders blijven de bestaande verhoudingen van toegewezen kosten aan de tariefdragers kW_{contract} , $kW_{\text{maxgewogen}}$ en $kWh_{\text{tijdsafhankelijk}}$ voor de diverse aansluitcategorieën ongewijzigd. Het voorstel is gericht op het tijdsafhankelijk maken van de bestaande tariefdragers kW_{max} en kWh en wijzigt de bestaande verhoudingen daarom niet. De ACM ziet op dit moment ook geen duidelijke aanleiding deze verhoudingen te herzien.
32. De ACM is van mening dat de oude tariefdrager kW_{max} niet meer voldoende aansluit bij de uitgangspunten voor de tariefstructuur. In het verleden was de netbelasting over het jaar en tussen aangesloten veel uniformer. De keuze voor een tariefdrager op basis van een tijdsafhankelijke piek was dan ook logisch en uitlegbaar.
33. Vanwege de energietransitie verandert het netgebruik van aangesloten. Om minder fossiele brandstoffen te gebruiken gaan aangesloten meer elektriciteit verbruiken waardoor het net intensiever wordt gebruikt. De benodigde netcapaciteit is afhankelijk van de piekbelasting op het net. Dat betekent dat aangesloten die het net vooral gebruiken op momenten van piekbelasting meer invloed hebben op de benodigde netcapaciteit, en de systeembeheerders vooral ten behoeve van deze aangesloten de benodigde investeringen doen om de netten te verzwaren. Gebruik van het net op dalmomenten zal in de regel niet bijdragen aan de piekbelasting, waardoor een systeembeheerder hiervoor geen additionele uitbreidingsinvesteringen hoeft te doen. Door tijdsafhankelijke tarieven te hanteren met de introductie van de nieuwe tariefdragers $kW_{\text{maxgewogen}}$ en $kWh_{\text{tijdsafhankelijk}}$ worden de kosten voor deze netuitbreidingen neergelegd bij de aangesloten die meer bijdragen aan de piek op het net. De ACM is daarom van oordeel dat de introductie van de tariefdragers $kW_{\text{maxgewogen}}$ en $kWh_{\text{tijdsafhankelijk}}$ op de distributiesystemen de kostenreflectiviteit verbetert.
34. De ACM concludeert daarnaast dat de tijdsafhankelijke transporttarieven de systeemefficiëntie bevorderen. Aangesloten worden namelijk gestimuleerd om het net minder te gebruiken op

momenten van piekbelasting en om hun verbruik te verplaatsen naar momenten dat het net minder zwaar belast wordt. De belasting wordt daardoor gespreid in de tijd, wat het mogelijk maakt dat er meer energie getransporteerd wordt over het elektriciteitsnet, gegeven de capaciteit ervan. Dit zorgt voor efficiënt gebruik van het net, wat op korte termijn ruimte op het net kan opleveren en er op de lange termijn voor kan zorgen dat er minder investeringen in netuitbreidingen nodig zijn.

35. Specifiek voor de tariefdrager $kWh_{\text{tijdsafhankelijk}}$ voegt de ACM hieraan toe dat deze niet is gebaseerd op de individuele vermogenspiek van het distributiesysteem. De tariefdrager $kWh_{\text{tijdsafhankelijk}}$ geeft in plaats daarvan een doorlopende prikkel aan aangesloten en om hun afnamevolume te verplaatsen naar dalmomenten op het net. Met een verplaatsing van een deel van het afnamevolume van een grote groep aangesloten en kan de piekbelasting op het net verder verlaagd worden.
36. Tot slot is de ACM van mening dat de tijdsafhankelijke tarieven in overeenstemming zijn met het uitgangspunt van non-discriminatie. Dit uitgangspunt houdt in dat aangesloten en gelijk worden behandeld, tenzij er een objectieve rechtvaardiging is om hen verschillend te behandelen. Omdat de tijdsafhankelijke tarieven gelden voor alle grote aangesloten en op de distributiesystemen, is de invoering van dit tariefstelsel non-discriminair. Door de transporttarieven van aangesloten en met een grote aansluiting te baseren op hun daadwerkelijke netgebruik, wordt er wel indirect onderscheid gemaakt tussen aangesloten en. Aangesloten en die hun afname niet kunnen verplaatsen naar buiten de piekmomenten zullen een hoger tarief moeten betalen dan flexibele aangesloten en die hun verbruik makkelijker naar dalmomenten kunnen verplaatsen. Het moment van afnemen is een objectief criterium op basis waarvan onderscheid gemaakt mag worden. De ACM acht het indirecte onderscheid gerechtvaardigd en evenredig, omdat aangesloten en die meer energie afnemen en een hogere piek hebben op momenten dat het net al zwaar belast is, meer kosten veroorzaken dan aangesloten en die dit juist doen op momenten dat er weinig netbelasting is. Het indirecte verschil in behandeling draagt bij aan een meer kostenreflectief tarievenstelsel en aan een verbeterde systeemefficiëntie.
37. Concluderend is de ACM van mening dat de introductie van tijdsafhankelijke tariefdragers recht doet aan de huidige situatie op het elektriciteitsnet, de kostenreflectiviteit verhoogt en effectievere prikkels geeft ter bevordering van de systeemefficiëntie.
38. Op basis van het voorgaande worden artikelen 3.9, 3.10 en 3.11 van de Tarievenscode gewijzigd om voor aangesloten en met een grote aansluiting bij distributiesysteembeheerders de tariefdrager kW_{max} te vervangen door $kW_{\text{maxgewogen}}$ en de tariefdrager kWh door $kWh_{\text{tijdsafhankelijk}}$. Verder wordt artikel 3.11a, eerste tot en met vijfde lid, toegevoegd aan de Tarievenscode om te beschrijven hoe de tariefdragers $kW_{\text{maxgewogen}}$ en $kWh_{\text{tijdsafhankelijk}}$ berekend worden. Artikel 3.11, tweede lid, en artikel 3.13 van de Tarievenscode komen als gevolg van deze wijzigingen te vervallen. In artikel 2 van de Begrippencode elektriciteit 2026 is een definitie opgenomen van de tariefdrager $kWh_{\text{tijdsafhankelijk}}$.

Statische tarieven

39. De gezamenlijke systeembeheerders stellen voor statische tijdsafhankelijke tarieven te hanteren. Dat betekent dat vooraf voor langere tijd in de Tarievenscode wordt vastgelegd wat de tijdsblokindeling met dal- en piekmomenten op het net is en welke wegingsfactoren hierbij horen.²² Deze tijdsblokindeling kan uitsluitend gewijzigd worden met een met waarborgen omklede procedure tot wijziging van de Tarievenscode. Volgens de gezamenlijke systeembeheerders biedt dit aangesloten en transparantie over wanneer welke tarieven gelden, en tevens voor de langere termijn zekerheid over deze tarieven. Ook is dit aanzienlijk eenvoudiger te implementeren dan een meer dynamische benadering waarbij de tijdsblokken vaker en korter van tevoren worden vastgesteld, bijvoorbeeld een dag vooruit.

²² De ACM wijst erop dat jaarlijks de exacte tarieven van systeembeheerders in euro's worden vastgesteld in de tarievenbesluiten aan de hand waarvan aangesloten en kunnen berekenen hoeveel zij zullen moeten betalen als zij vooraf inzicht hebben in hun netgebruik.

40. De ACM kan zich vinden in het voorstel van de gezamenlijke systeembeheerders om statische tarieven te hanteren. Statische tarieven zorgen voor een grotere mate van transparantie en geven aangesloten duidelijkheid voor een lange periode vooruit. Zekerheid over de geldende wegingsfactoren per tijdsblok maakt het aantrekkelijk voor aangesloten aanpassingen of investeringen te doen om in te spelen op de tijdsafhankelijke tarieven. Naar het oordeel van de ACM kan de benodigde gedragsverandering van aangesloten op dit moment beter worden bewerkstelligd met statische tarieven. De ACM is het verder eens met de gezamenlijke systeembeheerders dat resterende lokale en dynamische pieken op het net op korte termijn via congestiemanagementdiensten opgelost dienen te worden.
41. De ACM merkt hierbij op dat in de toekomst doorontwikkeling naar een (meer) dynamische tariefstructuur mogelijk is door het vaker actualiseren van de tijdsafhankelijke tarieven op basis van de actuele (verwachte) netbelasting, zodat de tarieven beter de werkelijke situatie op het net weerspiegelen.²³ De ACM acht het echter van groot belang dat dit stapsgewijs gebeurt omdat een meer dynamische tariefstructuur vraagt om grote aanpassingen in het gedrag van aangesloten. Ook kan met een stapsgewijze aanpak geborgd worden dat een dergelijke wijziging op een zorgvuldige manier wordt ingevoerd waarbij steeds geëvalueerd wordt of het verder dynamisch maken van de tarieven nog toegevoegde waarde heeft.

Geen locatiedifferentiatie

42. De gezamenlijke systeembeheerders stellen een tijdsblokindeling voor waarbij de wegingsfactoren voor alle locaties op de distributiesystemen hetzelfde zijn. Volgens de gezamenlijke systeembeheerders is de netbelasting in de verschillende delen van het distributiesysteem daar voldoende uniform voor. Daarnaast zou locatiedifferentiatie de tariefstructuur aanzienlijk complexer maken en vinden de systeembeheerders het ongewenst transporttarieven te gebruiken voor de geografische vestigingskeuze van aangesloten. Om een tariefstelsel zonder locatiedifferentiatie effectief te laten werken moeten de belastingpatronen van de verschillende delen van het distributiesysteem voldoende overeenkomen. De gezamenlijke systeembeheerders hebben dit onderzocht op basis van de belastingpatronen van de stations die hoogspanning of tussenspanning omzetten naar middenspanning²⁴ (hierna: HS+TS/MS stations). De gezamenlijke systeembeheerders concluderen dat locatiedifferentiatie niet nodig is voor een efficiënte prikkel aangezien de verschillen in belasting tussen individuele HS+TS/MS stations beperkt zijn.
43. De gezamenlijke systeembeheerders geven verder aan dat de tariefstructuur voor iedere distributiesysteembeheerder hetzelfde zal zijn, maar dat de precieze hoogte van de transporttarieven per distributiesysteembeheerder kan verschillen. Iedere distributiesysteembeheerder heeft individueel toegestane inkomsten en hanteert afwijkende deelmarktgrenzen waardoor zij niet dezelfde kosten toewijzen aan uniforme tariefcategorieën en er verschillen zijn in de hoogte van de transporttarieven per distributiesysteembeheerder.
44. De ACM onderschrijft het voorstel van de gezamenlijke systeembeheerders om nu geen locatiedifferentiatie toe te passen. Op basis van een analyse van de belastingdata van de stations waarop de gezamenlijke systeembeheerders dit voorstel hebben gebaseerd, concludeert de ACM dat de belasting van de verschillende HS+TS/MS stations uniform genoeg is om één schema van wegingsfactoren toe te passen binnen heel Nederland. Ook constateert de ACM dat met het schema van wegingsfactoren en de geobserveerde verschillen in netbelasting tussen de drie distributiesysteembeheerders met de grootste voorzieningsgebieden, er slechts zeer beperkt verkeerde prikkels ontstaan voor aangesloten. Verder is de ACM het eens met de gezamenlijke systeembeheerders dat de inzet van transporttarieven als prikkel voor de geografische vestigingskeuze op korte termijn te complex is en acht zij het van belang dat eerst

²³ Document van de ACM van 19 juli 2024 met het kenmerk ACM/UIT/625226, [Uitgangspunten voor de tariefstructuur elektriciteit | ACM](#).

²⁴ Grote aangesloten op de distributiesystemen zijn op deze stations aangesloten.

andere maatregelen – zoals de alternatieve transportrechten en de stapsgewijze invoering van tijdsafhankelijke tarieven – volledig geïmplementeerd worden door de systeembeheerders.²⁵

45. Over de verschillende hoogtes van de transporttarieven per individuele distributiesysteembeheerder merkt de ACM op dat dit een logisch gevolg is van de verschillende toegestane inkomsten per distributiesysteembeheerder. Daarnaast zou bij distributiesysteembeheerders met relatief weinig afname tijdens de drukste en duurste uren, om dezelfde hoeveelheid inkomsten te kunnen binnenhalen met de toepassing van deze tariefstructuur, relatief een hoger maximumtarief gehanteerd moeten worden. De ACM wijst erop dat dit in de praktijk in uitzonderlijke gevallen een beperkte vorm van locatiedifferentiatie tot gevolg kan hebben. Om grote afwijkingen te voorkomen, hebben de gezamenlijke systeembeheerders voor deze situatie een uitzonderingsbepaling voorgesteld. Hier wordt in paragraaf 3.2.4 van dit besluit nader op ingegaan.

3.2.3 Schema van de wegingsfactoren

46. De tijdsafhankelijke tarieven ontstaan door tijdsblokken te introduceren met ieder een eigen wegingsfactor. Dit schema geeft aan in welk uur of tijdsblok, welke wegingsfactor van toepassing is. Zoals beschreven worden de wegingsfactoren gebruikt om de gerealiseerde kwartierwaarden in het betreffende uur of tijdsblok te wegen en om de relatieve hoogte van het geldende kWh-tarief in een bepaald uur of tijdsblok te bepalen. De gezamenlijke systeembeheerders hebben op verzoek van de ACM aanvullend op hun voorstel de processtappen aangeleverd op basis waarvan zij tot het schema van wegingsfactoren zijn gekomen.²⁶ De ACM heeft hier een aantal aanvullende vragen over gesteld en aan de hand van de aangeleverde antwoorden en data de processtappen gecontroleerd. Hieronder gaat de ACM eerst in op een aantal keuzes die de gezamenlijke systeembeheerders hebben gemaakt om te komen tot het belastingprofiel dat ten grondslag ligt aan de indeling van de tijdsblokken en de totstandkoming van het schema van wegingsfactoren. Daarna geeft de ACM achtereenvolgens haar oordeel over de wijze waarop de tijdsblokken tot stand zijn gekomen, hoe de wegingsfactoren zijn verdeeld over de uren van de dag en hoe de hoogte van de wegingsfactoren is bepaald.

Totstandkoming netbelastingprofiel

47. In het voorstel hebben de gezamenlijke systeembeheerders het schema van wegingsfactoren gebaseerd op de verwachte gemiddelde belasting van alle HS+TS/MS stations.²⁷ De gezamenlijke systeembeheerders hebben gebruik gemaakt van de verwachte belasting op de HS+TS/MS stations volgens het scenario Koersvaste Middenweg 2030²⁸ voor de Investeringsplannen 2026 van de distributiesysteembeheerders met de grootste voorzieningsgebieden. Dit scenario geeft het verwachte belastingprofiel van aangesloten en in 2030. Het belastingprofiel is gebaseerd op de daadwerkelijke afname van alle aangesloten en in 2024 en de verwachte groei richting 2030 op basis van nieuwe aansluitingen en profielontwikkelingen bij aangesloten en in 2030. De ACM acht de verwachte belastingprofielen voor het jaar 2030 een redelijk uitgangspunt voor het afnameprofiel van aangesloten en in 2024 aangezien de beoogde inwerkingtreding van de tijdsafhankelijke tarieven per begin 2028 is.
48. De gezamenlijke systeembeheerders hebben de verwachte gemiddelde belasting van de HS+TS/MS stations als uitgangspunt genomen voor de totstandkoming van het schema van wegingsfactoren. Daarmee wordt ook de afname via onderliggende middenspannings- en laagspanningsstations meegenomen in het gehanteerde belastingprofiel. Dat betekent dat het profiel gebaseerd is op de afname van alle grote aangesloten en in 2024 op de distributiesystemen en alle kleine aangesloten en in 2030 gezamenlijk. De ACM is van mening dat de gezamenlijke systeembeheerders het juiste profiel hebben gekozen op basis waarvan zij het schema van wegingsfactoren hebben opgesteld. Het doel van de tijdsafhankelijke tarieven is het verminderen

²⁵ Document van de ACM van 11 november 2025 met het kenmerk ACM/INT/542112 'Verkenning locatieafhankelijke nettarieven', <https://www.acm.nl/nl/publicaties/verkenning-locatieafhankelijke-nettarieven>.

²⁶ Beantwoording informatieverzoek door NBNL van 20 mei 2026, document met het kenmerk ACM/IN/1136206.

²⁷ Hiervoor zijn de gemodelleerde stationsbelastingprofielen gebruikt die op basis van investeringsplan 2026 Koersvaste Middenweg scenario's voor 2030 zijn gemaakt.

²⁸ Publicatie van Netbeheer Nederland van 13 mei 2025, [Netbeheer Nederland Scenario's Editie 2025 | Netbeheer Nederland](#).

van toekomstige investeringen in het net en het aansluiten van meer netgebruikers. Enkel het gebruik van het afnameprofiel van de grote aangesloten op de distributiesystemen zou slechts beperkt prikkels geven waarmee de werkelijke piekbelasting op het net gereduceerd kan worden. Daarnaast is bij de invoering van de tijdafhankelijke tarieven voor aangesloten op het transmissiesysteem van TenneT ook de keuze gemaakt om voor het belastingprofiel uit te gaan van de gehele gemiddelde transportvraag op het transmissiesysteem, dus inclusief de vraag die wordt veroorzaakt door aangesloten op onderliggende netten.

49. De ACM heeft de door de gezamenlijke systeembeheerders aangeleverde data gecontroleerd en de berekening van het schema van wegingsfactoren gerepliceerd. De ACM is daarbij uitgekomen op hetzelfde schema als in het voorstel van de gezamenlijke systeembeheerders. De ACM is van oordeel dat het schema van wegingsfactoren op de juiste wijze is vastgesteld en transparant en navolgbaar is.

Totstandkoming tijdsblokken

50. De gezamenlijke systeembeheerders introduceren in het voorstel een schema van wegingsfactoren met vijf verschillende wegingsfactoren die volgens vaste tijdsblokken worden toegepast (zie Figuur 2 en Figuur 3). Dit komt overeen met het aantal wegingsfactoren dat momenteel wordt toegepast bij de tijdsafhankelijke tarieven op het transmissiesysteem bij TenneT en is in lijn met het voorstel voor tijdsafhankelijke tarieven voor kleine aangesloten.

Uur	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Maand	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,82	1,00	1,00	0,82	0,82	0,58	0,58	0,58	0,82	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	0,82	0,82
2	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,82	1,00	1,00	0,82	0,82	0,58	0,58	0,58	0,82	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	0,82	0,82
3	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,58	0,58	0,58	0,82	0,82	0,82	0,82	0,82
4	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,58	0,58	0,58	0,82	0,82	0,82	0,82	0,82
5	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,25	0,25	0,25	0,25	0,10	0,10	0,25	0,25	0,25	0,25	0,58	0,58	0,82	0,82	0,82
6	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,25	0,25	0,25	0,25	0,10	0,10	0,25	0,25	0,25	0,25	0,58	0,58	0,82	0,82	0,82
7	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,25	0,25	0,25	0,25	0,10	0,10	0,25	0,25	0,25	0,25	0,58	0,58	0,82	0,82	0,82
8	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,25	0,25	0,25	0,25	0,10	0,10	0,25	0,25	0,25	0,25	0,58	0,58	0,82	0,82	0,82
9	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,25	0,25	0,25	0,25	0,58	0,58	0,58	0,82	0,82	0,82	0,82	0,82	0,82	0,82	0,82
10	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,25	0,25	0,25	0,25	0,58	0,58	0,58	0,82	0,82	0,82	0,82	0,82	0,82	0,82	0,82
11	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,82	1,00	1,00	0,82	0,82	0,58	0,58	0,58	0,82	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	0,82	0,82
12	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,82	1,00	1,00	0,82	0,82	0,58	0,58	0,58	0,82	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	0,82	0,82

Figuur 2 – Schema van wegingsfactoren voor werkdagen

Uur	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Maand	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,82	0,82	0,82	0,82	0,58	0,58	0,58	0,58
2	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,82	0,82	0,82	0,82	0,58	0,58	0,58	0,58
3	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,25	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,25	0,25	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58
4	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,25	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,25	0,25	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58
5	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,25	0,25	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,25	0,25	0,58	0,58	0,58	0,58
6	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,25	0,25	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,25	0,25	0,58	0,58	0,58	0,58
7	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,25	0,25	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,25	0,25	0,58	0,58	0,58	0,58
8	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,25	0,25	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,25	0,25	0,58	0,58	0,58	0,58
9	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,25	0,25	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,25	0,25	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58
10	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,25	0,25	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,25	0,25	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58
11	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,82	0,82	0,82	0,82	0,58	0,58	0,58	0,58
12	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,58	0,82	0,82	0,82	0,82	0,58	0,58	0,58	0,58

Figuur 3 – Schema van wegingsfactoren voor niet-werkdagen

51. Voor iedere maand geldt voor elk uur op de dag één van de vijf wegingsfactoren. Vanwege significante verschillen in de gemiddelde belasting tussen werkdagen enerzijds en niet-werkdagen anderzijds, geldt voor deze twee categorieën een aparte indeling van de wegingsfactoren. De keuze voor vijf verschillende tariefhoogtes is voor de gezamenlijke

systeembeheerders een afweging geweest tussen eenvoud, systeemstabiliteit en het bevorderen van efficiënt netgebruik. Daarnaast hebben de gezamenlijke systeembeheerders de tijdsblokken zo vormgegeven dat een wegingsfactor in het volgende uur maar één stap hoger of één stap lager kan zijn dan de wegingsfactor in het huidige uur. Hierdoor zijn grote relatieve verschillen tussen opvolgende uren beperkt en verwachten zij dat de vraagverandering geleidelijk verloopt.

52. De gezamenlijke systeembeheerders hebben in hun voorstel gekozen voor drie blokken van ieder vier maanden waarvoor dezelfde tijdsblokken en wegingsfactoren gelden. Dit betreffen het wintermaandblok (november tot en met februari), het zomermaandblok (mei tot en met augustus) en het blok met de overgangsmaanden (maart, april, september en oktober). De gezamenlijke systeembeheerders hebben voor deze indeling gekozen omdat de begrijpelijkheid en voorspelbaarheid beter is dan bijvoorbeeld een indeling van tijdsblokken waar geen enkele maand helemaal hetzelfde is. Hiermee denken de systeembeheerders de kans op gedragsverandering bij aangeslotenen te vergroten. Verder kunnen verschillen tussen individuele maanden ook veroorzaakt worden door toevallige verschillen in de netbelasting die als basis is genomen. Bijvoorbeeld, in het ene jaar kan de maand januari relatief koud zijn wat leidt tot extra netbelasting. En in een ander jaar kan dit gebeuren in de maand februari. Het is daarom beter om met drie maandblokken te werken. Tot slot geven de gezamenlijke systeembeheerders aan niet te hebben gekozen voor één profiel voor niet-werkdagen dat het hele jaar geldig is zoals voor grote aangeslotenen op het transmissiesysteem, maar voor een verschillend profiel per maandblok. De reden hiervoor is dat de belasting, in tegenstelling tot het transmissiesysteem, sterke verschillen in de seizoenen laat zien door de invoeding van zonne-energie.
53. De ACM onderschrijft de keuze van de gezamenlijke systeembeheerders om voor niet-werkdagen een aparte indeling van de wegingsfactoren te hanteren. De indeling van de tijdsblokken voor niet-werkdagen heeft in grote lijnen hetzelfde patroon als tijdens de weekdays, maar met lagere wegingsfactoren. Dit sluit aan bij de verwachte netbelasting en vergroot daarmee de kostenreflectiviteit. Het creëert tevens handelingsperspectief voor een groep grote aangeslotenen die slechts beperkte afname hebben op niet-werkdagen. Het biedt deze aangeslotenen de mogelijkheid om een deel van hun afname tijdens dure piekmomenten gedurende weekdays te verplaatsen naar rustigere momenten tijdens niet-werkdagen. Denk bijvoorbeeld aan grote partijen in de logistieksector die het laden van voertuigen (deels) kunnen verplaatsen naar niet-werkdagen. Dit bevordert de systeemefficiëntie.
54. Daarnaast is de ACM het eens met de gezamenlijke systeembeheerders dat de indeling van de tijdsblokken in een wintermaandblok, zomermaandblok en een blok met overgangsmaanden de complexiteit vermindert ten opzichte van een schema waar iedere maand verschillend is. De ACM wijst er verder op dat deze indeling met drie maandblokken aansluit bij hoe de tijdsafhankelijke tarieven op het transmissiesysteem van TenneT zijn vormgegeven, al zijn de precieze maandblokken daar iets anders naar aanleiding van het profiel van de netbelasting. De ACM meent daarom dat deze tariefstelsels van vergelijkbare complexiteit zijn en daarmee voldoende transparant en robuust.

Totstandkoming wegingsfactorcategorieën

55. De gezamenlijke systeembeheerders hebben de indeling van de uren van de dag in een wegingsfactorcategorie gebaseerd op de verwachte gemiddelde netbelasting in dat uur, zoals hieronder weergegeven in Tabel 1. De gezamenlijke systeembeheerders hebben er hierbij voor gekozen om de middelste categorie breed te definiëren met uren met een netbelasting tussen de 35 en 70 procent. Daarboven zijn er twee wegingsfactorcategorieën voor uren met een hogere netbelasting, en daaronder twee categorieën voor uren met een lagere netbelasting. Deze categorieën zijn smaller wat betreft netbelasting, waardoor hier minder uren in vallen. De gezamenlijke systeembeheerders noemen dit een normaalverdeling. Met deze normaalverdeling hebben aangeslotenen in de wintermaanden gedurende de dag meer handelingsperspectief omdat er een moment in de middag is gecreëerd waarin niet een van de twee hoogste wegingsfactoren geldt. Aangeslotenen die hun afname niet kunnen verplaatsen van de dag naar de nacht, krijgen zo de mogelijkheid hun piekbelasting te verplaatsen naar de middag, kosten te besparen en meer netbewust te handelen.

Gemiddelde belasting	Wegingsfactor
89-100%	1,00
70-89%	0,82
35-70%	0,58
15-35%	0,25
0-15%	0,10

Tabel 1 – Afhankelijkheid wegingsfactoren van belasting

56. De ACM waardeert dat de gezamenlijke systeembeheerders gehoor hebben gegeven aan de zorgen van marktpartijen over handelingsperspectief tijdens de winterdagen. De ACM merkt op dat de voorgestelde verdeling van de wegingsfactoren statistisch gezien niet overeenkomt met een normaalverdeling. Om inhoudelijke verwarring te voorkomen over de wijze waarop de wegingsfactoren zijn verdeeld over de uren, zal de ACM daarom verder spreken van een 'niet-evenredige verdeling' van de wegingsfactoren. Afgezien daarvan kan de ACM zich vinden in de voorgestelde verdeling van de wegingsfactoren. De gezamenlijke systeembeheerders hebben de mogelijkheid gecreëerd voor aangeslotenen om hun gedrag aan te passen, voornamelijk tijdens de wintermaanden. Dit stimuleert aangeslotenen om minder te verbruiken tijdens de piekmomenten op het net. Dit bevordert de systeemefficiëntie.

Hoogte van de wegingsfactoren

57. De gezamenlijke systeembeheerders bepalen de hoogte van de wegingsfactor van elk tijdsblok aan de hand van de gemiddelde relatieve systeembelasting in dat tijdsblok. Tijdens tijdsblokken met de hoogste systeembelasting geldt wegingsfactor 1,00. Tijdens de overige tijdsblokken geldt een lagere wegingsfactor dan 1,00. Dit betekent dat netgebruik van een aangeslotene buiten de piek minder zwaar meetelt. De gezamenlijke systeembeheerders hebben de wegingsfactoren geschaald ten opzichte van de gemiddelde belasting tijdens de desbetreffende uren. Dit heeft geresulteerd in de wegingsfactoren zoals weergegeven in Tabel 1. De methode komt overeen met de manier waarop de wegingsfactoren zijn vastgesteld voor de tijdsafhankelijke tarieven voor aangeslotenen op het transmissiesysteem van TenneT. De gezamenlijke systeembeheerders stellen voor dat voor de tariefdragers $\text{kW}_{\text{maxgewogen}}$ en $\text{kWh}_{\text{tijdsafhankelijk}}$ dezelfde tabel van wegingsfactoren geldt. De reden hiervoor is dat het voor beide tariefdragers van belang is dat de wegingsfactoren gerelateerd zijn aan het tijdstip waarop het net het zwaarst wordt belast.
58. De ACM is van mening dat de methode waarmee de gezamenlijke systeembeheerders de wegingsfactoren bepaald hebben en hoe zij deze toepassen goed navolgbaar is en is het derhalve eens met de gehanteerde wegingsfactoren.
59. Op basis van het voorgaande worden het derde en vierde lid van Bijlage 5 toegevoegd aan de Tarievenscode. Het derde lid van Bijlage 5 bevat de tabel met de wegingsfactorcategorieën. Het vierde lid van Bijlage 5 bevat het schema van wegingsfactoren voor werkdagen en voor niet-werkdagen.

3.2.4 Uitzondering voor systeembeheerder met sterk afwijkende netbelasting

60. De gezamenlijke systeembeheerders hebben in het voorstel een uitzonderingsmogelijkheid opgenomen van het schema van wegingsfactoren voor het geval dat in het gehele verzorgingsgebied van een bepaalde distributiesysteembeheerder sprake is van een sterk afwijkend afnameprofiel.
61. Indien in het verzorgingsgebied van een systeembeheerder veel van de afnamevolumes in de uren met lage wegingsfactoren vallen, zullen de tarieven in de uren met lage wegingsfactoren relatief hoog moeten zijn om voldoende inkomsten op te halen om de kosten van de systeembeheerder te dekken. Omdat de tarieven een vaste verhouding tot elkaar hebben, zullen de tarieven in de uren met hoge wegingsfactoren nog veel hoger moeten liggen. Voor aangeslotenen in dit gebied die geen mogelijkheid hebben om hun afname te verplaatsen naar buiten de piekuren, kunnen de kosten dan disproportioneel toenemen.

62. In die gevallen zou het schema van wegingsfactoren tevens een verkeerde prikkel afgeven, omdat het aangeslotenen in dit netgebied – waar tijdens de goedkoopste tijdblokken juist al sprake is van de hoogste belasting – naar de piekmomenten op het lokale net stuurt.
63. De gezamenlijke systeembeheerders stellen daarom voor om een uitzonderingsmogelijkheid op te nemen in de Tarieencode. Voor het toepassen van de uitzondering moet ten minste 60% van het jaarlijkse volume elektriciteit niet worden afgenomen in de piekuren, maar in de daluren (waarvoor wegingsfactoren 0,10 en 0,25 geldt, oftewel de tijdsblokken met wegingsfactorcategorie 1 en 2). De gezamenlijke systeembeheerders stellen voor dat een systeembeheerder die aan dit criterium voldoet, voor het jaarlijks tarievenbesluit het voorstel kan doen een schema met alternatieve wegingsfactoren te hanteren.
64. De ACM ziet het belang van een afwijkingsmogelijkheid voor een systeembeheerder om in te (kunnen) grijpen op een verkeerde prikkel wanneer een groot deel van het verbruik met de wegingsfactoren gestuurd wordt naar momenten waarop het verbruik in het verzorgingsgebied van een systeembeheerder al hoog is. Een systeembeheerder kan op deze manier potentiële grote, negatieve tariefffecten voor zijn aangeslotenen ondervangen. Immers, indien in het verzorgingsgebied van een systeembeheerder de meeste elektriciteit wordt afgenomen tijdens de goedkope momenten in de daluren, moet een systeembeheerder alsnog via de tarieven de in het inkomstenbesluit vastgestelde inkomsten ophalen onder zijn aangeslotenen. Bij een zeer sterk afwijkend afnameprofiel kan dit leiden tot onevenredig hoge tarieven voor de aangeslotenen van de betreffende systeembeheerder.
65. Hoewel de ACM het nut van een uitzonderingsmogelijkheid onderschrijft, kan de ACM kan zich niet geheel vinden in de wijze waarop de uitzonderingsmogelijkheid in het voorstel van NBNL is vormgegeven. Ten eerste geeft een alternatief schema van wegingsfactoren mogelijk prikkels die niet in lijn zijn met de gewenste prikkels voor bovenliggende systemen. Ten tweede brengt onzekerheid voor aangeslotenen van de betreffende systeembeheerder met zich mee omdat het schema van wegingsfactoren dan jaarlijks zou kunnen veranderen en relatief kort voor ingang van het nieuwe jaar wordt vastgesteld. Dit maakt het moeilijk voor aangeslotenen om zich hierop aan te passen en voor te bereiden en dit is niet goed voor de transparantie. Ten derde acht de ACM van belang dat belanghebbenden minder inspraak hebben bij de vaststelling van de jaarlijkse tarievenbesluiten dan bij een wijziging van de Tarieencode.
66. Naar aanleiding van de in het vorige randnummer genoemde aandachtspunten heeft de ACM de uitzonderingsmogelijkheid als volgt aangepast. Indien er sprake is van een sterk afwijkend afnameprofiel bij een distributiesysteembeheerder waarbij ten minste 60% van het jaarlijkse volume aan elektriciteit wordt afgenomen in de tijdsblokken waarvoor wegingsfactoren 0,10 en 0,25 gelden (wegingsfactorcategorie 1 en 2), dan geldt op basis van de Tarieencode automatisch dat voor alle tijdsblokken dezelfde, uniforme wegingsfactor geldt. Dit betekent dat bij een sterk afwijkend afnameprofiel de tijdsafhankelijkheid van het tarief vervalt zolang sprake is van een sterk afwijkende afname.
67. De ACM is van oordeel dat de uitzonderingsmogelijkheid in deze aangepaste vorm een goede toevoeging is die bij een uitzonderlijk afwijkend afnameprofiel voorkomt dat er ongewenste effecten optreden van de tijdsafhankelijke tarieven. De mogelijkheid van een uitzondering maakt het systeem van tijdsafhankelijke tarieven meer robuust en toekomstbestendig. De ACM wijst er daarbij op dat op dit moment bij geen van de systeembeheerders sprake is van een dergelijk afwijkend afnameprofiel, en de uitzonderingsmogelijkheid op dit moment dus nergens van toepassing is.
68. Op basis van het voorgaande wordt het zesde lid van artikel 3.11a toegevoegd aan de Tarieencode om de uitzonderingsmogelijkheid op te nemen.

3.2.5 Verwachte tariefffecten van de voorgestelde tariefstructuur

69. De ACM acht het van belang dat aangeslotenen en anderen die te maken krijgen met de invoering van de tijdsafhankelijke tarieven, een goed beeld hebben van de te verwachten effecten

op de kosten die deze wijziging van het tariefstelsel met zich meebrengt. Hieronder zet de ACM op hoofdlijnen de verwachte effecten van de tijdsafhankelijke tarieven uiteen voor achtereenvolgens het energiesysteem in brede zin en specifiek voor grote aangesloten.

Verwachte effecten voor het energiesysteem

70. De verwachting is dat de invoering van de tijdsafhankelijke tarieven zal leiden tot verplaatsing van afname momenten van aangesloten naar momenten buiten de piek. De gezamenlijke systeembeheerders geven in het voorstel aan de omvang van het te verwachten effect op de afnamepiek op het net slechts beperkt te kunnen voorspellen. De redenen hiervoor zijn onder andere een beperkt inzicht in de prijsprikkels van de transporttarieven op het gedrag van aangesloten, weinig inzicht in de combinatie van prijsprikkels in transporttarieven en de energieprijzen en veranderingen in de piek door andere factoren. Zij geven aan dat het effect daarmee niet alleen beperkt te voorspellen is, maar ook nog eens niet meetbaar.
71. De ACM ziet wel indicaties voor de omvang van het mogelijke effect van de invoering van de tijdsafhankelijke tarieven. Zo laat het onderzoek van CE Delft naar tijdsafhankelijke transporttarieven voor grote aangesloten zien dat op basis van een sterk vergelijkbaar schema van wegingsfactoren, er sprake is van een piekreductie van 5,1%.²⁹ Transmissiesysteembeheerder TenneT constateerde in het eerste jaar na de introductie van tijdsafhankelijke tarieven een gemiddelde verlaging van de individuele piek van aangesloten van 7%, al kunnen hier ook andere factoren een rol hebben gespeeld. De ACM is het met de systeembeheerders eens dat een precieze voorspelling van het effect moeilijk te maken is, maar verwacht in elk geval een positief effect van tijdsafhankelijke tarieven in de zin van een verlaging van de piek in het distributiesysteem.
72. Zodra aangesloten hun netgebruik blijvend efficiënter gaan inrichten zal dit op termijn leiden tot lagere benodigde uitbreidingsinvesteringen van het net. Aangezien er de komende twintig jaar nog veel uitbreidingsinvesteringen voor het elektriciteitsnet zullen plaatsvinden, ziet de ACM hier zeer welkome potentie voor besparing van de netkosten. Zowel in het rapport Financiële Impact van Energiebeleid voor Netbeheerders³⁰ als het Interdepartementale Beleidsonderzoek Bekostiging Elektriciteitsinfrastructuur³¹ is de schatting dat tot 2040, afhankelijk van de scenario's voor de stijging van de vraag, tussen de 1,7 en 6,2 miljard euro op de investeringskosten voor de elektriciteitsnetten bespaard kan worden met verschillende maatregelen om efficiënt netgebruik te stimuleren. De invoering van de tijdsafhankelijke tarieven voor grote aangesloten op de distributiesystemen is een van de maatregelen die daar onderdeel van is.

Verwachte effecten voor grote aangesloten op het distributiesysteem

73. Met de invoering van tijdsafhankelijke tarieven beogen de gezamenlijke systeembeheerders de stijgende kosten van het elektriciteitsnet die samenhangen met de energietransitie, te dempen. Het gevolg is ook dat de kosten van het elektriciteitsnet op een andere manier over de aangesloten verdeeld zullen worden. Hieronder gaat de ACM in op een aantal algemene te verwachten effecten voor grote aangesloten op de distributiesystemen.
74. Aangesloten die momenteel hun individuele piek al in de daluren hebben of die in staat zijn hun individuele piek te verplaatsen naar buiten de piekuren, zullen lagere kosten voor hun kW_{max} gaan betalen. Daar staat tegenover dat aangesloten die hun afname niet kunnen verplaatsen naar buiten de piekuren meer gaan betalen. Dit komt omdat het tarief voor $kW_{max, gewogen}$ hoger zal zijn dan het oorspronkelijke tarief voor kW_{max} , aangezien met de tariefdrager eenzelfde bedrag opgehaald moet worden als voorheen en het volume aan gewogen pieken lager is dan de ongewogen pieken voorheen.

²⁹ Het rapport tijdsafhankelijke nettarieven grootverbruikers van CE Delft mei 2025, [Tijdsafhankelijke nettarieven grootverbruikers - CE Delft](#).

³⁰ Het rapport FIEN26 van PWC van 27 maart 2026, [Fien 2026 | Netbeheer Nederland](#).

³¹ Het IBO-rapport over de omvang van de investeringen in de elektriciteitsinfrastructuur tot en met 2040 en de bekostiging en financiering ervan, vanuit het perspectief van Nederland en Europa, van 7 maart 2025, [Schakelen naar de toekomst - over bekostiging elektriciteitsinfrastructuur | Rijksoverheid.nl](#).

75. Voor kWh_{tijdsafhankelijk} zullen verschillende tarieven gaan gelden, waarbij de hoogste tarieven hoger zullen zijn dan het huidige tarief en de laagste tarieven lager. Grote aangesloten die relatief veel kWh's afnemen in de uren met een hoge wegingsfactor zullen daardoor meer gaan betalen. Indien zij in staat zijn om hun verbruik te verplaatsen, kunnen zij hun netkosten verlagen. Aangesloten die al relatief veel kWh's afnemen op rustige momenten zullen minder gaan betalen, en krijgen een prikkel om hun verbruik zoveel mogelijk in de rustige momenten te houden. Omdat tijdens de zomermaanden de wegingsfactoren over het geheel lager zijn dan tijdens de wintermaanden, zullen aangesloten met een hoog kWh-verbruik in de zomermaanden minder gaan betalen.
76. Op basis van de gegevens uit de tarievenbesluiten voor de distributiesysteembeheerders elektriciteit voor 2026³² en door de systeembeheerders aangeleverde data over de volumes per wegingsfactorcategorie heeft de ACM op hoofdlijnen de invloed van de tijdsafhankelijke tarieven op de hoogte van de tariefdragers ingeschat, zodat aangesloten al een beeld kunnen krijgen van het effect op hun totale kosten. De ACM benadrukt dat de grote aangesloten binnen het voorzieningsgebied van dezelfde distributiesysteembeheerder gezamenlijk evenveel blijven betalen. Het tijdsafhankelijk maken van de tariefstructuur zorgt er alleen voor dat de kosten anders verdeeld worden over de groep aangesloten door ook rekening te houden met het moment van afname.
77. Uit de schattingen van de ACM volgt dat de tarieven voor kW_{maxgewogen} op de netvlakken TS en MS tussen de 20% en 40% hoger komen te liggen dan de huidige kW_{max}-tarieven. Dat betekent niet dat de totale kosten voor grote aangesloten ook zoveel zullen stijgen. Dit is alleen het geval tijdens enkele uren met de hoogste wegingsfactor in de maanden november tot en met februari. Voor alle andere uren in het jaar gelden lagere wegingsfactoren waardoor aangesloten minder volumes in rekening krijgen gebracht. Aangesloten kunnen in het schema van wegingsfactoren per maand zien welke wegingsfactor geldt voor welk uur van de dag (zie Figuur 3). Als een aangeslotene weet wanneer zijn kW_{max} in een maand plaatsvindt, kan hij op die manier inschatten wat zijn toekomstige kosten zullen zijn.
78. Uit de schattingen van de ACM volgt verder dat de hoogste kWh_{tijdsafhankelijk} tarieven op de netvlakken TS en MS tussen de 45% en 75% hoger komen te liggen dan de huidige kWh-tarieven. Dat betekent niet dat de totale kosten voor grote aangesloten ook zoveel zullen stijgen. Dit is alleen het geval tijdens enkele uren met de hoogste wegingsfactor in de maanden november tot en met februari. Voor alle andere uren in het jaar gelden lagere kWh-tarieven. Tijdens de uren met de laagste wegingsfactor betalen aangesloten 80% tot 85% lagere tarieven per kWh dan het huidige tariefniveau. Aangesloten kunnen aan de hand van het schema van wegingsfactoren per maand (zie Figuur 3) inschatten welke tarieven zij via de nieuwe tariefstructuur gaan betalen.
79. Uit de schattingen van de ACM volgt tot slot dat er geen goede prognoses gemaakt kunnen worden voor grote aangesloten op het LS netvlak. Op dit moment betalen grote aangesloten op het LS netvlak namelijk de tariefdragers kW_{contract}, kWh_{laag} en kWh_{normaal}. De twee tariefdragers kWh_{laag} en kWh_{tijdsafhankelijk} worden vervangen door één gezamenlijke tariefdrager kWh_{tijdsafhankelijk}. Hierdoor is het niet mogelijk om een precieze indicatie te geven van de verwachte tariefontwikkelingen. Ook hier blijven de grote aangesloten in hetzelfde voorzieningsgebied van één distributiesysteembeheerder gezamenlijk evenveel betalen. De nieuwe tariefstructuur kan alleen leiden tot onderlinge kostenverschuivingen op basis van het moment van afname.

3.2.6 Evaluatie en wijziging van de wegingsfactoren

80. De gezamenlijke systeembeheerders geven aan dat zij het schema met wegingsfactoren periodiek zullen evalueren om er zeker van te zijn dat de daadwerkelijke netbelasting overeen blijft komen met de wegingsfactorcategorieën. Zij stellen voor om in de evaluatie te bekijken of mogelijke afwijkingen binnen acceptabele marges vallen of zo substantieel zijn dat het schema

³² De maximum transporttarieven voor de distributiesysteembeheerders elektriciteit in 2026 zijn vastgesteld in de tarievenbesluiten op 27 november 2025, [ACM stelt tarieven 2026 regionale netbeheerders en TenneT vast | ACM](#).

van wegingsfactoren aangepast dient te worden. Zij wijzen erop dat lange termijn zekerheid over de wegingsfactoren en tariefstructuur voor grote aangesloten van zwaarwegend belang is naast de aansluiting van de systeembelasting op de wegingsfactoren. Ook geven zij aan dat grote aangesloten er zeker van kunnen zijn dat de tariefstructuur niet zal veranderen, tenzij sprake is van een substantiële wijziging in de tariefstructuur.

81. De ACM kan zich vinden in het voorstel van de gezamenlijke systeembeheerders om het schema van wegingsfactoren periodiek te evalueren zodat het (blijft) aansluit(en) op de daadwerkelijke systeembelasting. Met het oog op transparantie en zekerheid voor aangesloten onderkent de ACM dat de tariefstructuur enkel gewijzigd moet worden indien substantiële wijzigingen in de systeembelasting daar aanleiding toe geven.
82. De ACM acht het van belang dat een potentiële aanpassing van de wegingsfactoren gebeurt via een wijziging van de Tarieencode. Hierdoor is een mogelijke wijziging van de tariefstructuur voorzienbaar voor aangesloten en gebeurt het op een transparante manier via een met waarborgen omklede procedure. Belanghebbenden kunnen al in een vroeg stadium met een zienswijze inspraak hebben op de voorgestelde wijziging. Verder worden aangesloten via de website van de ACM geïnformeerd over de voorgenomen wijziging omdat er eerst een ontwerpbesluit wordt gepubliceerd voordat de wijziging definitief wordt doorgevoerd.
83. Daarnaast vindt de ACM van belang dat de periodieke evaluatie van de tijdsblokken en wegingsfactoren zal gebeuren op een voorspelbare en consistente manier aan de hand van vaste beoordelingscriteria of een vaste berekeningsmethode, die wordt toegepast op de tijdsafhankelijke tarieven voor grote aangesloten op de distributiesystemen, voor aangesloten op het transmissiesysteem van TenneT en voor kleine aangesloten op de distributiesystemen.

3.2.7 Samenhang met andere maatregelen over efficiënt systeemgebruik

84. De ACM werkt aan diverse maatregelen op het gebied van de tariefsystematiek, congestiemanagement, alternatieve transportrechten en de groepstransportovereenkomst, die allemaal als doel hebben netcongestie tegen te gaan en systeemefficiëntie te bevorderen. Deze maatregelen samen leiden tot een palet aan mogelijkheden voor aangesloten en systeembeheerders om gebruik te maken van flexibiliteit bij het afnemen en invoeden van elektriciteit. Daarbij is het van belang dat prikkels elkaar niet tegenwerken of leiden tot een onbedoelde dubbele beloning.
85. Tijdsafhankelijke tarieven geven een prikkel aan alle aangesloten om het net slim te gebruiken en – waar mogelijk – op piekmomenten te ontzien. De tarieven gelden voor iedereen en hebben daarmee de meest brede werking. Niet iedere aangeslotene zal zijn netgebruik kunnen aanpassen en weinig aangesloten zijn dusdanig flexibel dat zij al hun verbruik naar dalmomenten kunnen verplaatsen. Maar als gemiddeld genomen iedere aangeslotene zijn verbruik voor een deel verplaatst, is dat bij elkaar opgeteld een waardevolle afname van de piekbelasting van het net die helpt de kosten voor benodigde netinvesteringen niet verder op te laten lopen dan nodig is.
86. Specifiek voor zeer flexibele netgebruikers zijn er alternatieve transportrechten. Dit zijn transportrechten waarbij de aangeslotene geen (volledig) vast recht heeft op transport, in ruil voor een tariefkorting. Deze transportrechten geven een sterkere beloning voor flexibel netgebruik en geven systeembeheerders zekerheid dat de piek op het net gemeden wordt. Er bestaan verschillende alternatieve transportrechten, zoals het volledig variabel transportrecht in congestiegebieden (ook wel non-firm ATO genoemd), het tijdsduurgebonden transportrecht voor aangesloten op het transmissiesysteem en het tijdsblokgebonden transportrecht voor grote aangesloten op de distributiesystemen.
87. De groepstransportovereenkomst maakt het mogelijk om met meerdere grote aangesloten samen één transportovereenkomst af te sluiten. Bedrijven kunnen hiermee lokaal met elkaar samenwerken om hun verbruik, duurzame opwek en opslag van energie zo goed mogelijk op

elkaar af te stemmen. Door lokale afstemming kan het bestaande net efficiënter worden benut en ontstaat er groeiperspectief voor deelnemende bedrijven, ondanks netcongestie.

88. Voor locaties in het net waar – ondanks de generieke prikkels van de tarieven – knelpunten ontstaan, kunnen systeembeheerders congestiemanagementmaatregelen inzetten. Met congestiemanagement kunnen systeembeheerders aangesloten een vergoeding geven voor gewenst gedrag tijdens piekmomenten op het net. Dit gedrag kan verder gaan dan alleen het net ontlasten op specifieke momenten en kan bijvoorbeeld ook een actieve bijdrage leveren aan het verminderen van de drukte. Denk bijvoorbeeld aan een batterij die ontladst op het moment dat er veel afname is in een bepaald deel van het net. Anders dan bij de nettarieven en de alternatieve transportrechten bestaat de prikkel niet alleen uit lagere netkosten, maar kunnen systeembeheerders via de vergoeding ook netto-beloningen geven aan partijen die hieraan bijdragen.
89. Wat betreft de tijdsafhankelijke tarieven werkt de ACM aan een stapsgewijze invoering op alle netvlakken. Begin 2025 heeft de ACM tijdsafhankelijke transporttarieven geïntroduceerd voor aangesloten op het transmissiesysteem van TenneT. Met dit besluit worden tijdsafhankelijke tarieven verder uitgerold naar grote aangesloten op de distributiesystemen. Daarnaast heeft de ACM op het moment van publicatie van dit besluit ook een voorstel voor volume- en tijdsafhankelijke tarieven voor kleine aangesloten op de distributiesystemen in behandeling.
90. Op dit moment gelden alleen nettarieven voor afname van elektriciteit uit het net. Al deze wijzigingen hebben daarom betrekking op de introductie van tijdsafhankelijke tarieven voor afname. Separaat werkt de ACM ook aan invoering van een transporttarief voor invoeding in het net, om daarmee ook invoeders prikkels te geven voor efficiënt netgebruik.

3.2.8 Inwerkingtreding

91. De gezamenlijke systeembeheerders stellen voor om de tijdsafhankelijke tarieven voor grote aangesloten tenminste achttien maanden na het definitieve codebesluit, op de eerstvolgende 1 januari in werking te laten treden. Zij zien de noodzaak van een voortvarende besluitvorming, maar wijzen erop dat een wijziging van de Tarievecode moet aansluiten op de planning van de jaarlijkse tarievenbesluiten en dat ze voldoende tijd nodig hebben om de (facturatie)systemen aan te passen.
92. De ACM heeft begrip voor dat de systeembeheerders met de invoering van dit tariefstelsel voor een grote opgave staan met het aanpassen van hun systemen en dat deze wijziging rekening moet houden met de cyclus van de jaarlijkse tarievenbesluiten. Daarnaast acht de ACM het – vanwege de toenemende problematiek door piekbelasting van het elektriciteitsnet – van groot belang dat deze wijziging van het tariefstelsel zo spoedig mogelijk in werking treedt. Vanwege de wenselijkheid van zowel een spoedige als een realistische termijn, is de ACM voornemens om dit codebesluit per 1 januari 2028 in werking te laten treden. Zij moedigt systeembeheerders aan om tijdens de behandeling van het codevoorstel al aan de slag te gaan met de implementatie van de tijdsafhankelijke tarieven in hun processen en systemen. Met het ontwerpbesluit hebben de systeembeheerders al een duidelijk beeld van hoe het definitieve besluit eruit komt te zien en hebben zij nog steeds een implementatietijd van bijna achttien maanden.

3.2.9 Conclusie ACM

93. De ACM is van oordeel dat het voorstel dat de gezamenlijke systeembeheerders op grond van artikel 3.120 van de Energiewet hebben opgesteld om tijdsafhankelijke tarieven voor grote aangesloten te introduceren, voldoet aan de te waarborgen beginselen zoals genoemd in artikel 3.121, eerste lid, van de Energiewet, de in dit artikel genoemde belangen dient en in overeenstemming is met bindende EU-regelgeving. Daarnaast voldoet het voorstel aan de uitgangspunten voor de tariefstructuren, zoals genoemd in artikel 3.107 van de Energiewet en waaraan de ACM verdere invulling heeft gegeven in het beoordelingskader 'Uitgangspunten voor de tariefstructuur elektriciteit'. De ACM beoordeelt aan de hand van dit kader de door de gezamenlijke systeembeheerders voorgestelde wijzigingen in de tariefstructuur voor elektriciteit

voor grote aangeslotenen. De uitgangspunten die hierin genoemd worden zijn kostenreflectiviteit, het bevorderen van systeemefficiëntie, transparantie en non-discriminatie.

- a. Het eerste uitgangspunt dat in het kader genoemd wordt, is kostenreflectiviteit. Op grond van artikel 18, eerste lid, van de Elektriciteitsverordening moeten de tarieven die systeembeheerders hanteren kostenreflectief zijn en moeten zij een afspiegeling vormen van de door de systeembeheerders werkelijk gemaakte kosten. In het kader van de tariefstructuren betekent dit dat de tarieven zo goed mogelijk overeen moeten komen met de kosten van het netgebruik. Met het tijdsafhankelijk maken van de tariefdragers kWmaxgewogen en kWh-tijdsafhankelijk worden de kosten meer neergelegd bij de aangeslotenen die het net zwaarder belasten tijdens de momenten van piekafname. Een groot deel van de kosten die systeembeheerders maken komt doordat hun netten uitgebreid moeten worden om de netbelasting op deze piekmomenten aan te kunnen. Het voorstel vergroot daarmee de kostenreflectiviteit.
- b. Het tweede uitgangspunt is (het bevorderen van) systeemefficiëntie. Daaronder wordt in het kader van de tariefstructuren een efficiënt ontwerp van het net en efficiënte benutting daarvan verstaan. Door het tijdsafhankelijke element in deze nieuwe tariefstructuur worden kleine aangeslotenen gestimuleerd om hun verbruik op momenten van piekbelasting te verplaatsen naar momenten dat het net minder zwaar belast is. Het bevordert daarmee het doelmatig handelen van aangeslotenen, wat als een van de te waarborgen belangen genoemd wordt in artikel 3.121, eerste lid, aanhef en onderdeel d, van de Energiewet. De belasting wordt door de tijdsafhankelijkheid gespreid in de tijd, wat het mogelijk maakt dat er meer energie getransporteerd wordt over het elektriciteitsnet gegeven de capaciteit ervan. Dit zorgt voor efficiënt gebruik van het net, wat op korte termijn ruimte op het net kan opleveren en op de lange termijn ervoor kan zorgen dat er minder investeringen in netuitbreiding nodig zijn. Deze tariefstructuurwijziging dient daarmee ook het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieu hygiënisch verantwoord functioneren van het elektriciteitsnet, zoals wordt genoemd in artikel 3.121, eerste lid, aanhef en onderdeel b, van de Energiewet. Daarnaast ondersteunt deze tarievensystematiek de algehele systeemefficiëntie op lange termijn door middel van het geven van prijssignalen aan afnemers, zoals in artikel 18, eerste lid, van de Elektriciteitsverordening als doel opgenomen is.
- c. Het derde uitgangspunt is transparantie. Transparantie wordt in artikel 3.121, eerste lid, van de Energiewet en in artikel 18, eerste lid, van de Elektriciteitsverordening genoemd als een van de beginselen waaraan codewijzigingen door de ACM getoetst worden. Het houdt in dat aangeslotenen goed geïnformeerd zijn over de tariefstructuur die van toepassing is op het netgebruik en daarmee hun verwachte tarieven goed kunnen inschatten. De tariefstructuur voor grote aangeslotenen op de distributiesystemen wordt door de tijdsafhankelijke tarieven iets complexer en de eenvoud en transparantie van de tariefstructuur neemt iets af. Daar staat tegenover dat enkel vijf verschillende tijdsblokken worden gehanteerd, er slechts drie verschillende maandblokken zijn waarbinnen dezelfde tijdsblokken gelden en dat de tarieven statisch zijn waardoor deze ruim vooraf vaststaan en enkel gewijzigd kunnen worden door de Tarieencode te wijzigen. De ACM is daarom van mening dat de tariefstructuur voor grote aangeslotenen nog steeds voldoende begrijpelijk en voldoende gebruiksvriendelijk is om hierop in te spelen. De tariefstructuur is daarmee nog steeds voldoende transparant, en de verbetering van de kostenreflectiviteit en de systeemefficiëntie wegen zwaarder dan de lichte achteruitgang in eenvoud en transparantie.
- d. Het laatste uitgangspunt is non-discriminatie, wat ook in artikel 3.121, eerste lid, van de Energiewet genoemd wordt als beginsel waaraan een codewijziging door de ACM getoetst wordt. Het houdt in dat aangeslotenen gelijk worden behandeld, tenzij er een objectieve rechtvaardiging is om hen verschillend te behandelen. Omdat de tijdsafhankelijke tarieven gelden voor alle grote aangeslotenen op de distributiesystemen, zijn deze tarieven in overeenstemming met het non-

discriminatiebeginsel. De ACM wijst erop dat een effect van de tijdsafhankelijke tarieven is dat er een indirect onderscheid wordt gemaakt tussen grote aangesloten die hun afname makkelijker naar dalmomenten kunnen verplaatsen en tussen minder flexibele aangesloten. De ACM is echter van mening dat dit onderscheid gerechtvaardigd is. Aangesloten die meer energie afnemen en dit vooral doen op momenten dat het net al zwaar belast is veroorzaken ook meer kosten dan aangesloten die weinig energie afnemen en dit juist doen op momenten dat er weinig netbelasting is. Ook draagt het bij aan een meer kostenreflectief tarievenstelsel en aan een verbeterde systeemefficiëntie. Verder is het moment van afnemen een objectief criterium op basis waarvan onderscheid gemaakt mag worden. De ACM is daarmee van oordeel dat er voldaan is aan het non-discriminatie beginsel. Nu er sprake is van een objectieve rechtvaardiging om de aangesloten een ander transporttarief in rekening te brengen, is er tevens voldaan aan het objectiviteitsbeginsel, zoals genoemd in artikel 3.121, eerste lid, van de Energiewet.

94. De ACM concludeert dat deze wijziging van de tariefstructuur aansluit bij de uitgangspunten kostenreflectiviteit, systeemefficiëntie en non-discriminatie. Hoewel de transparantie voor aangesloten licht verslechterd ten opzichte van het oude tarievenstelsel waar geen sprake was van tijdsafhankelijkheid, vindt de ACM dit te rechtvaardigen in het licht van de te bereiken doelen. Op de lange termijn zorgt de gewenste gedragsverandering er namelijk voor dat de netten minder verzaamd hoeven te worden, waardoor kosten in de toekomst beperkt worden. Op de korte termijn zorgt deze gedragsverandering ervoor dat er meer ruimte ontstaat voor nieuwe aangesloten, en dat congestie beperkt kan worden. De wijziging van de tariefstructuur draagt daarmee bij aan de betaalbaarheid van en het versnellen van de energietransitie. Op basis hiervan concludeert de ACM dat de invoering van de tijdsafhankelijke tarieven ook evenredig zijn, zoals bedoeld in artikel 3.121, eerste lid, van de Energiewet.
95. De ACM komt tot het oordeel dat de wijzigingen die de gezamenlijke systeembeheerders voorstellen niet in strijd zijn met de belangen, regels en eisen bedoeld in artikel 3:121, eerste lid, van de Energiewet en dat er voldaan is aan de uitgangspunten voor de tariefstructuren zoals genoemd in artikel 3.107 van de Energiewet.
96. De ACM heeft grammatica, spelling en interpunctie in het codevoorstel waar nodig gecorrigeerd. Daarnaast heeft de ACM enkele tekstuele aanpassingen gedaan om de codebepalingen te verduidelijken en de consistentie te verbeteren. Tot slot heeft de ACM een aantal onjuiste verwijzingen gecorrigeerd die zijn voortgekomen uit de beleidsneutrale omzetting van de codes naar de terminologie van de Energiewet.

4 Reactie op ontvangen zienswijzen

97. [PM]